POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

XXXV. évf. 2. szám (35. Jg. Nr. 2)

Az európai magyar katolikusok lapja

2003. február

FRANK MIKLÓS

GYERTYASZENTELŐ

Február 2-a a magyar egyházi naptár szerint „Gyertyaszentelő Boldogasszony" ünnepe. Erről a mi rohanó, robotoló világunkban még gyakorló keresztények is ritkán vesznek tudomást. A múlt század első felében persze Gyertyaszentelő nemcsak a falu népe számára volt jelentős ünnep és a részvétel a gyertyás körmenetben el nem mulasztandó alkalom, de mi, pesti gyerekek is szívesen mentünk szüleinkkel a gyertyaszentelő szertartásra, például az egyetemi templomba, ahol a kispapok kórusa olyan szépen énekelte az ősi gregorián válaszverset: „lumen ad revelationem gentium" - „Fény a pogányok megvilágosítására..."

Nem is kellett sokat magyarázni, mit jelent az égő gyertya fénye. A katolikus családi atmoszférában az ünnepek, a szertartások, a jelképek értelme szinte magától oldódott meg, a mindennapi élet ezekbe volt beleágyazva. Éppen ezért - úgy gondolom - az élet is tartalmasabb, gazdagabb, színesebb volt és egy kicsit emberibb is, mint a mai elektronikus gyönyörűségek közepette, amelyek az embert és különösen a fiatalembert, lassan, de biztosan elszemélytelenítik, elnyomják a fantáziáját, ellaposítják az érzelmeit. Ezzel korántsem akarom a technikai haladást becsmérelni, de érzésem szerint fenyeget a veszély, hogy nem a technika áll az ember szolgálatában, hanem fordítva, az ember csak arra való, hogy kiszolgálja a technikát. Aggódom amiatt, hogy a mi internetes, mobiltelefonos világunk annyira lefoglalja képességeinket, hogy elfelejtjük mindazt, amire épült: a gondolkodást, a szépséget, a művészeteket, a költészetet; és elfelejtjük a legfontosabbat: Istent.

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe - és egyáltalán az Egyház liturgiája és szertartásai - ettől a belső elszegényedéstől képesek megóvni. Elég, ha engedjük, hogy hasson ránk ennek az ünnepnek a mondanivalója, amely a legrégibb keresztény ünnepek közé tartozik. Ránk maradt adatok szerint már a 4. században megülték Jeruzsálemben, még mielőtt Krisztus születésének ünnepét december 25-ére rögzítették volna.

Eredetileg nem Mária-ünnep volt, hanem Urunk bemutatása a templomban. A II. Vatikáni Zsinat naptári reformja óta a világegyházban újra ezen a néven szerepel. Alapgondolata az ószövetségi törvény előírásainak teljesítése és a próféták jövendöléseinek beteljesülése az újszülött Messiáson, az Isten Fián. Ezek szerint minden elsőszülöttet, a születését követő 40. napon, Isten szolgálatára kellett a templomban felajánlani, ami Jézus esetében jelzi a folytonosságot és az új kezdetet nemcsak Izrael, hanem immár az egész emberiség számára.

A mindenség Teremtője a házastársi közösséget tette meg az emberi társadalom kezdetévé és alapjává... a család... a társadalom első és eleven sejtje.

II. Vatikáni Zsinat

Ez jut kifejezésre az agg Simeon szavaiban, aki benső megvilágosításra felismerte a Gyermekben „az Úr Fölkentjét": „Látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek" (Lk 2, 30-32). Ez a második szempont, amelyet az Egyház az ünnep által kiemel: az egyetemesség, az egész emberiség bevonása az üdvösség művébe. Az „Úr Fölkentje" immár nemcsak Izrael dicsőségét szolgálja; küldetése, hogy világosság legyen „a pogányok megvilágítására". És ez a harmadik szempont, mely ennek az ünnepnek sajátos jelleget ad: a világosság, a megvilágítás, a fény.

A Biblia és nyomában az Egyház kezdettől magáévá tette és használta az életnek ezt az ősi jelképét, mely megszünteti a sötétség rideg és riasztó bizonytalanságát, meleget áraszt, utat mutat, bátorít, biztonságot ad. A keresztény ember számára a Világosság, mely a világba jött, hogy minden embert megvilágosítson - ahogy János evangéliuma első soraiban olvassuk - maga Jézus Krisztus (Jn 1, 9). „Én vagyok a világ világossága" (Jn 8, 12) - mondja magáról és így vette át magyar Mária siralmunk is: „...világ világa, virágnak virága..."; a Hitvallásban pedig az Egyház így imádkozik: „...Isten az Istentől, Világosság a Világosságtól...."

A fény szimbolikája gyakran visszatér a liturgiában: az oltáron égő gyertyák eleven lángja pedig a hitre emlékeztet, mely eloszlatja a hitetlenség sötétségét, az örökmécs pedig Krisztus jelenlétére a tabernákulumban. Húsvét vigíliájának szertartásai a „Lumen Christi"-t, a Krisztus feltámadását jelképező húsvéti gyertya fényét övezik ujjongó örömmel.

De az a varázslatos hangulat, amely az embert - és nemcsak a hivőt az égő gyertya láttán elfogja, segíti abban, hogy befelé forduljon, elcsendesedjék, magára eszméljen és lelke mélyéből feltörjön az ősi vágyakozás a szép, a jó, az igaz - az Isten után. A picinyke gyertya, amely lángolva önmagát emészti fel, a szeretetet idézi, mely magáról megfeledkezve, másokért élve teljesíti be hivatását.

Nem meglepő tehát, hogy ilyen mozzanatok hatására, főként Nyugaton, a gyertya, mint Krisztus szimbóluma, a liturgikus történés középpontjába került. A gyertyaszentelés, a gyertyás körmenet a XII. századtól egybefonódott az Istennek történő felajánlás motívumával. Amint Mária és József a Gyermeket, az ószövetségi előírásokat követve, Isten szolgálatára szentelték, úgy tekintették az erre való emlékezést a szerzetesek saját ünnepüknek, hiszen ők is életüket maradéktalanul Istennek szentelték.

A Szent Péter téren Rómában e napon ma is összesereglenek a szerzetesi közösségek képviselői, hogy a Szentatyával együtt ünnepeljenek és megújítsák - rendtársaik nevében is - elkötelezettségüket, Isten, az Egyház és az emberek szolgálatára. Ebből az alkalomból hatalmas, művészien díszített gyertyákat hoznak ajándékba a pápának, aki azokat továbbajándékozza olyan templomoknak, zarándokhelyeknek, egyházmegyéknek, amelyeknek ilyen módon ki akarja fejezni különleges szeretetét és gondoskodását.

Ez a meghatóan kedves, bensőséges ünnep azonban tartalmaz még egy elemet. Az agg Simeon e szavakkal fordult Máriához, a Gyermek anyjához: „Sokak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellene mondanak s a te lelkedet is tőr járja át..." Jézus bemutatása a templomban ezen a ponton, egész megváltói küldetését összesűrítve, előre jelzi: az ószövetségi gyökerekből kiindulva a prófétai jövendölések beteljesedéséig, az egész emberiségnek szóló üdvösség meghirdetésétől a küzdelemig és ellentmondásig, amelyben része lesz, és a szenvedésig, amely Máriát sem kíméli meg. A Kereszt már most előre veti árnyékát: félelmetes, döbbenetes, hogy a küldetéstől, amely Jézusra vár, egy pillanatra sem választható el.

Simeon nem tudta, de mi tudjuk: ő nem mondta ki az utolsó szót. A kereszt sötét árnyéka ragyogóvá magasztosult Húsvét hajnalán: az Élet legyőzte a Halált, a világ Világossága a sötétséget. Prohászka Ottokár így buzdított: „Legyetek világító emberek!" A harmadik évezred kezdetén is ez Gyertyaszentelő ünnepének üzenete. ❑

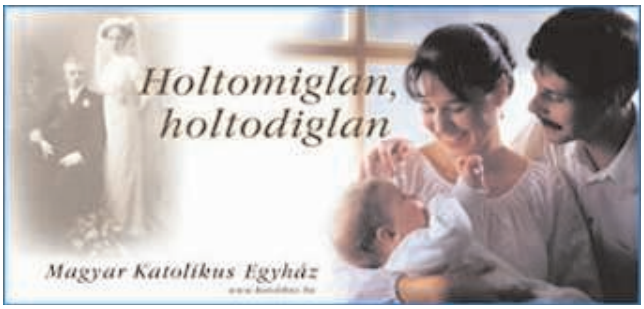

Egyházi plakát: Menedékünk a család

HOLTOMIGLAN, HOLTODIGLAN

Holtomiglan, holtodiglan - ezzel az üzenettel szólítja meg az embereket decemberben megkezdett kommunikációs programjában a Magyar Katolikus Egyház.

Az egy évre tervezett akció során - bevezetőül - 400 óriásplakáton látható a kicsi gyermekének örvendő fiatal házaspár alakja. Az esküvői képről fotográfián megjelenített dédszülők a keresztény hagyomány és a szülői példa jelenvalóságát érzékeltetik.

A házastársi hűség értékét állítja kommunikációjának középpontjába a Magyar Katolikus Egyház. A férfi és a nő egész életére szóló, esküvel megerősített házasságát Egyházunk szentségnek vallja, a házasságot Istentől megáldott életformának tekinti. A házastársi szeretet és összetartozás - minden törékenysége ellenére - Istent, az ő szeretetét teszi jelenvalóvá ezen a világon.

A „Holtomiglan, holtodiglan" üzenettel, - amely évszázadok óta a házasságkötési szertartás esküszövegének része kisméretű plakátokon, templomok hirdetőtábláin és egyházi intézményekben is találkozhatunk az esztendő során.

A családi élet és a házasság intézményét ért ártalmas hatásokra válaszolva a Magyar Katolikus Egyház arra hív mindnyájunkat, hogy hirdessük a házastársi elköteleződés, gyermekeink jövőjét is meghatározó erejét.

A kommunikációs program üzenetét Egyházunk - társadalmi célú hirdetésként - hanghordozókon és videó-filmeken is szeretné megjelentetni az országos közszolgálati és kereskedelmi, a regionális és helyi médiumokban, valamint az írott sajtóban - hangoztatta sajtótájékoztatójában dr. Veres András püspök, az MKPK titkára.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Nyilatkozatában meg ez olvasható:

Az emberi élet és egészség a Teremtő Isten ajándéka. Ezt az ajándékot becsülni és védeni minden ember közös feladata. Jézus Krisztustól kapott küldetésünk tudatában különösen is átérezzük ezt a felelősségünket.

Korunk embere szenved a kábítószerek pusztítása miatt. Egyének, családok, elsősorban fiatalok életét teszi tönkre a kábítószer. Egyetlen társadalom sem maradhat tétlen ezzel a veszéllyel szemben, ha élni akar.

Hazánkat is elérték a kábítószer terjesztésének káros hatásai. A mi ifjúságunkat is sújtják a szenvedélybetegségek. Ezért a termelés, a terjesztés és a fogyasztás terén bármilyen megengedő magatartás súlyos veszélyeket hordoz az egyénre és a társadalomra vonatkozóan egyaránt.

Népünk iránt érzett felelősségünk tudatában mi, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai nyomatékosan kérjük a törvényhozókat és mindazokat, akiknek a törvény alkalmazásában szerepük van, a maguk részéről tegyenek meg mindent a leghatékonyabb és legeredményesebb jogszabályok kialakításáért és azok következetes alkalmazásáért, a társadalom egészségének megőrzése érdekében.

A Katolikus Egyház a maga részéről is igyekszik segíteni a szenvedélybetegeken egyéni és intézményes formában egyaránt. De a karitatív segítségnyújtás mellett a törvények szigorára is szükség van az eredményesség érdekében.

Ez a közös feladat alkalom lehet a különböző felfogású emberek összefogására is a jó cél érdekében.

MKPK

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Titkolózás a kumráni tekercsek körül?

Egy németországi olvasónk számol be arról, hogy baráti társaságban szóba került az elmúlt évtizedek során a Judea-i sivatag barlangjaiban napfényre került és „Kumráni tekercsek" néven ismertté vált Krisztus korabeli iratok ügye. A társaság egyik tagja elmondta, hogy birtokában van két amerikai szerző könyve, amelyben leleplezik, hogy a Vatikán a legújabban megtalált tekercseket nem hajlandó világosságra hozni, mert azok tartalma megdöntené a kereszténység alapjait. A titkolózás hátterében nem kisebb személyiség húzódik meg, mint a Hittani Kongregáció vezetője, Ratzinger bíboros. Olvasónk kérdése: Mi igaz az egészből? Van-e egy ilyen könyv? Van-e oka a katolikus egyháznak efféle titkolózásra.

Miklós atya válasza:

Ilyen könyv tényleg létezik, de újdonságról aligha lehet beszélni, mert már német fordítása is több mint tíz esztendeje jelent meg. Akkor szenzációnak kiáltották ki, az egyház botrányáról és a kereszténység összeomlásáról beszéltek a lapok. Azóta a bibliakutatók és a kumráni tekercsek szakemberei bebizonyították a könyv komolytalanságát, állításainak alaptalanságát és tarthatatlanságát.

De miről is van szó?

Két amerikai újságíró, M. Baigent és R. Leigh „Titkolózás Jézus körül. A kumráni tekercsek és a korakeresztény-ség" címmel megjelentetett könyvében nem kevesebbet állít, mint hogy Jézusról szó van a még nyilvánosságra nem hozott kumráni tekercsek némelyikében. A Vatikán ezek publikálását hátráltatja, mert ezek ismeretében felül kellene vizsgálni mindazt, amit az Egyház a korakeresztségről tud és tanít. Tekintve, hogy a kérdésben nem vagyok szakember, *Tarjányi Béla* professzorhoz fordultam, aki a szentírástudomány tanára a Pázmány Péter Tudományegyetem teológiai fakultásán és a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat elnöke. Ő készségesen rendelkezésemre bocsátotta a Társulat kiadásában megjelenő „Jeromos füzetek" 1992 karácsonyi számából *Rajkai István* idevágó cikkét *„Titkolózás a kumráni tekercsek körül?"* címmel. A következőkben ezt közöljük - néhány bevezető mondattól eltekintve - teljes egészében:

A könyv szerzői teljes meggyőződéssel vallják az Újszövetségi szentírás történeti megbízhatatlanságát. Az Apostolok cselekedeteit is sajátosan magyarázzák, Szerintük éppen az ellenkezője igaz annak, amit a szentírási szövegek elénk tárnak. Jakab, Jézus testvére az első évszázadban vezetője volt egy messiásváró mozgalomnak, mely egybeötvözte az esszénusok, a zelóták, nazareusok és keresztények mozgalmát. Sőt, addig mesterkedett, míg megválasztották ellen-főpapnak. Pál a Főtanács megbízásából üldözte Jakabot „Damaszkuszban", amely helység alatt természetesen Kumrán értendő. De Pál később változtatott addigi harcmodorán, megtérést színlelt és beférkőzött az őskeresztények bizalmába. Színjátéka olyan eredményes volt, hogy nemsokára magától Jakabtól kapott megbízatást, hogy a diaszpórában elő zsidók között toborozzon új követőket a messiásváró szabadságharchoz. Pál ekkor teremti meg az isteni Jézus mítoszát, zsidó hitsorsosait elidegenítve az ószövetségi törvények betartásától. Jakab szakítani akar vele. Pál azonban újabb fortélyt eszel ki: mértéktartó magatartásával törvénytisztelő színben tünteti föl magát, titokban azonban Jakab ellen szövetkezik. Kr. u. 62-ben Pál eléri, hogy Jakabot a Főtanács halálra ítélje. Tetteit álcázandó a rómaiak fogságába kerül, akik szolgálatai fejében megmentik az életét.

A szerzők fantáziadús magyarázataik alátámasztásaként a már korábban leforditott és közreadott kumráni tekercsre, Habakuk próféta kommentárjára hivatkoznak (tudományos jele: 1QpHab). A kérdéses tekercsben ismertetett harcnak Pál és Jakab küzdelmére való értelmezése teljesen önkényes, annál is inkább, mert sem Jézus, sem Pál, de még Jakab neve sem szerepel a szövegben.

A kumráni barlangokban megtalált közel 800 kéziratból és töredékből eddig mintegy 400-at tettek közzé. A legjelentősebb kéziratok már ismertek. A teljes anyagnak kb. a 80 százaléka megjelent modern fordításban. A fennmaradó 20 százalék (a még kiadatlan 400 tekercs ill. töredék) túlnyomó többsége - főleg bibliai (ószövetségi) könyvek kézirattöredékei - a már kiadott tekercsek parallel szövegei, vagyis teljesen azonos a már publikáltakkal (legfeljebb néhány szövegváltozat van bennük). Nagyon kevés olyan tekercs várakozik kiadásra, amely teljesen új, a Bibliától eltérő szövegemléket tartalmaz.

Számos kutató bírálta a szövegek elhúzódó, vontatott kiadását. Az ok azonban távolról sem a Vatikán titkolódzó magatartása (a leletek nincsenek, soha nem is voltak a Vatikán kezében!), hanem az anyagi eszközök szűkös volta, és a kutatók viszonylagosan kis száma. Tavaly ősszel a Los Angeles melletti Huntingdon Library igazgatója úgy döntött, hogy az információs és tudományos szabadság nevében a korábbi megállapodással ellentétben mégis megjelenteti a tekercsekről készült mikrofilmeket. (Még a zsidó-arab háború idején mikrofilmre vették az összes kumráni tekercset, és több múzeumnak meg is küldték a kópiákat, nehogy a háború martalékává váljék az egyedülálló lelet.) A leletek tulajdonosa, az izraeli Műemlék Felügyelőség pert akart indítani az engedélyek nélküli publikálók ellen. Az ügyet az izraeli parlament, a Knesset is tárgyalta. Kiderült azonban, hogy nem sok reménnyel kecsegtet az eljárás. Miután nyilvánvalóvá lett, hogy jogi akadálya nincsen a dokumentumok megjelentetésének, tavaly novemberben hozzá is láttak az Egyesült Államokban a megtalált tekercsek eredeti nyelven történő megjelentetéséhez. (Eisenman/Robinson: A Facsimile Edition of the Dead Sea Scrolls prepared with an Introduction and Index, I-II. kötet, Washington, 1991). A teljes anyagot 3 kötetre tervezik, a befejező kötet előreláthatóan 1993-ban jelenik meg. (Ezzel azonban valószínűleg nem minden lelet kerül nyilvánosságra. Valószínű ugyanis, hogy még nem minden lelet van a múzeumok ill. tudósok kezében. Megbízható források szerint egyes kereskedők vagy jómódú műgyűjtők rejtegetnek még néhányat belőlük.)

Hartmut Stegemann professzor a Herder Korrespondenz-ben (4/1992, 175-180. o.) megjelent beszélgetésben leszögezi, hogy az arámul, héberül és görögül jól olvasó érdeklődők már most megbizonyosodhatnak arról, hogy az ismert és kiadásra váró 400 kézirat nem tartalmaz semmi olyat, ami Jézusról vagy a korakeresztségről alkotott tudásunkat komolyan megkérdőjelezhetné.

Az őskeresztség bölcsőjét valamiképp a kumráni közösségben keresni nem újdonság, sokan megtették a két újságíró legújabb próbálkozása előtt. Hogy csak a legutóbbit említsük: 1991. októberében az eichstatti Katolikus Egyetem nemzetközi tudományos tanácskozást hívott össze „A 7. barlang szövegei: keresztények és keresztény tanítás Kumránban?" címmel. A szimpóziumról azóta könyv is megjelent. (Kiad. Mayer, Christen und Christliches in Qumran? Eischstatter Studien, NF 32, Regensburg, 1992). Stegemann professzor említett interjújában a szimpóziummal kapcsolatban leszögezi: „Tarthatatlan, az az állítás, mely szerint a 7. barlangban talált görög nyelvű tekercsmaradványok a Mk evangélium vagy az 1 Tim másolatából maradtak volna ránk. Az a néhány betű, amely a parányi töredéken jól olvasható, éppúgy származhat a Szeptuagintából vagy a keresztény előtti zsidó irodalomból, mint az Újszövetségből. Egyébként is problémás a szavak sorrendje, ha a néhány betű alapján alkotott mondatot a Mk evangélium ill. 1 Tim egy-egy versének tartjuk, mivel az eddig ismert szövegvariánsoktól merőben eltérő mondatot hozna. Tudományos szempontból igen megbízhatatlan az ilyen állítás" (im. 180. o.).

Baigent és Leigh sikerkönyve a részigazságok és a feltételezések, ködösítések téves információk és elhallgatások sajátos újságírói keveréke. (R. I.) ❑

BÉKEÜZENET TÖLTÉNNYEL

Egy nyári kirándulásunk alkalmával az ifjúsággal, érdekes „kincsre" bukkantam a közeli bencés kolostorban. Maurus testvér szeretettel fogadta lelkes kis csapatunkat a Maria Laach-i monumentális templom előtt, és nagy szaktudással magyarázta a több száz éves bazilika és bencés szerzetes rendház történetét.

Miután a templomi körséta végéhez értünk, a testvér a Mária-szobor előtt állt meg és egy kis vászonzacskót húzott ki habitusa (szerzetesi ruhája) zsebéből, melyből óvatosan kihalászta annak tartalmát. Mikor megpillantottam kezében a réztárgyat, először egy közönséges kis fém amulettre gondoltam és egy picit el is csodálkoztam azon, hogy mit jelentsen az egész? Egy jámbor szerzetes még ilyeneket is hordoz zsebében?

És ekkor Maurus testvér elmagyarázta a tárgy történetét: 1945-ben Recklinghausen városában kezelték hosszasan egy kórházban. Mellette egy amerikai sérült katona feküdt, akivel nagyon jól összebarátkozott. Kiderült, hogy egy ékszerész szakemberrel hozta őt össze a sors, aki több hónapja tartózkodott katonaként már a Ruhr-vidéken. Sérülése előtt, szabad idejében a szakmájának próbált hódolni nagyon egyszerű körülmények között. A katona nem nemes fémet munkált meg primitív szerszámaival, hanem géppisztolyok töltényeiből „dolgozott". Gondosan kiürítette a puskaportól a golyók töltényhüvelyeit és azt szétszedve különféle formákat hozott ki kézügyességével.

A testvérnek egy pici kis Mária szobrot ajándékozott, melynek fényképe e sorok fölött látható. A szobor alján a katona „aláírta" művét: „RECKLINGHAUSEN, GERMANY, MAY, 1945, PEPSI".

Ekkor már kezdtem érteni Maurus testvér szándékát. Eszembe jutott Izajás jövendölése: „Mert Sionról jön a tanítás, és az Úr igéje Jeruzsálemből. Ítéletet tart majd a nemzetek között, és megfenyít számos népet; ők pedig kardjaikat ekevasakká kovácsolják, és lándzsáikat szőlőmetsző késekké. Nemzet nemzet ellen kardot nem emel és nem tanulnak többé hadviselést. Jákob háza, jöjjetek, járjunk az Úr világosságában" (2, 3-5)!

A testvér a Szűzanya egyik megszólítását emlegette a Loretói litániából: „Béke királynéja" és imára buzdított a békéért. Számára, az amerikai katonával való találkozás óta ez a legkedvesebb Mária-megszólítás, amellyel azóta gyakran fohászkodik.

A „Pepsi" becenévre hallgató amerikai katona kis Mária-szobrával üzenni akart, hogy járjunk az Úr világosságában, megélve és elősegítve környezetünkben a békét. Nem nemes fémből dolgozott, de nemes gondolatra, tettre tanított.

Lukács József

IMASZÁNDÉKOK

Februárra

1.

Imádkozzunk valamennyi krisztushívőért, hogy felfigyelve egyes - éhségtől és szomjúságtól gyötört - népek aggasztó helyzetére, felbuzduljon a hatékonyabb testvéri szolidaritásra.

Érdekes szókapcsolat tűnik szemembe az első szándék szövegében: „krisztushívő". Eddig hívekről vagy hívőkről beszéltünk, mint a régóta használatos „katolikus" vagy „keresztény" hívők röviditett formájáról. A „krisztushívők" kifejezés sokkal mélyebb, élő tartalmat hordoz, mint az eddigi meghatározások.

Az imaszándék valamennyi krisztushívőhöz fordul, akik valahányan meghívottak az apostolkodásra - keresztségük által; nem csupán, ha a Szentatya szól hozzájuk.

Évek, évtizedek folyamán annyira hozzászoktunk a médiák írott vagy képbeli jelentéseihez s egyes hosszabb tudósításaihoz, menekülő éhezőkről, szomjazókról vagy más egzisztenciális szűkölködőkről, hogy az ilyen hírek legfeljebb egy „szegényes" sóhajtást csalnak ajkunkra sajnálkozó együttérzésünk kifejezéseként. Meglehet: nem vagyunk abban a helyzetben, hogy csomagot küldjünk nekik (s eléri-e őket? Segít-e rajtuk?). Bizonyára ritkán jut eszünkbe, hogy imádsággal segítsük őket; a nélkülözők segítőit nem különben.

Másrészt, ha „Krisztus szeretete sürget minket", megtaláljuk annak módját, hogy segítő szervezetek útján mi (sok szolidaritást vállaló ember) komoly segélyszállításokat juttathassunk el a rászorulókhoz. Rajtuk keresztül érnek be imádságainknak gyümölcsei, amik „bejegyeztetnek" Istennél.

2.

Malaysia, Szingapúr, Brunei egyházaiért, hogy míg nyitottak maradnak a párbeszédre más vallások követőivel, ne lankadjon a maguk oly jelentős evangelizáló munkája.

Malaysiába a 15. században jutott el a kereszténység Xavéri Szent Ferenc misszionálása útján. Ő hirdette a hátsó indiai szigeten elsőként Jézus Urunk megváltói művét. Az állam 1957 óta független (monarhikus államszövetség), bő 8 millió lakossal, akik közül ca. 180.000 a katolikus. A többi muzulmán, sintoista, buddhista és természeti vallásokhoz tartozik. Kardinálisuk székhelye Szingapúr.

Brunei kicsi állam, Malaysia északi részén, államformája: szultanátus; 270.000 lakóssal, néhány 10.000 katolikussal.

Az idegen vallások tengerében élő maroknyi katolikusnak nem könnyű az evangelizálás művét előre vinni; más vallásúakkal való nyilt párbeszédet folytató beállítottságuk mellett sem. Imádkozzunk értük!

Fejős Ottó

⌘

Egy millió imádkozó magyar

„Ha lesz egy millió imádkozó magyar, nem féltem ezt a nemzetet..." - mondta Mindszenty József mártír életű bíboros, akinek boldoggáavatási eljárását hivatalosan 1994-ben kezdeményezte a róla elnevezett Alapítvány, majd annak dokumentációját 1997-ben adta át a Szentté-avatási Kongregációnak. A végső döntés most a Gondviselés kezében van.

P. Szőke János, akit a legtöbben még abból az időből ismernek, amikor a „Speckpater" Werenfried van Straaten munkatársa volt, most Magyarországon a boldoggáavatási perek előkészítését végzi (az eljárások posztulátora). Imádkozó, engesztelő, rózsafűzért imádkozó csoportok jelentkezését kéri, hogy elérjük az egymilliót. Eddig 870 000 imádkozó magyar jelentkezett!

Címe: Magyarországi Mindszenty Alapítvány, levélcím: H-1525 Budapest, Pf: 131; Tel: 00-36-1-201-0979; E-mail: ungmind@mail.datanet.hu Az alapítvány honlapja: www.mindszenty.lapja.hu.

ERDŐ PÉTER ESZTERGOM-BUDAPESTI ÉRSEK, PRÍMÁS ÜNNEPÉLYES BEIKTATÁSA

Esztergomban január 11-én szombaton ünnepi szentmise keretében iktatták be az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye új érsekét, Erdő Péter püspököt, akinek kinevezési bulláját Karl-Josef Rauber c. érsek, apostoli nuncius olvasta fel. A prímási bazilika megtelt a hívőkkel, és az ünnepi alkalomra meghívott vendégekkel, akik között volt Mádl Ferenc köztársasági elnök, Medgyessy Péter miniszterelnök, Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke, Németh János, az Alkotmánybíróság elnöke, Lomnici Zoltán a Legfelsőbb Bíróság elnöke - Magyarország volt miniszterelnökei: Boross Péter, Horn Gyula, Orbán Viktor -, valamint a parlamenti pártok reprezentánsai. Jelen voltak a Magyar Katolikus Püspöki Kar tagjai, az Apostoli Szentszék, illetve a környező országok katolikus püspöki karának több jeles képviselője: Christoph Schönborn bíboros, bécsi érsek, Leo Scheffzyk bíboros, Josif Bozanic zágrábi érsek. Jelen volt Ternyák Csaba érsek, a Papi Kongregáció titkára, a határon túli magyar egyházak püspökei: Jakubinyi György gyulafehérvári érsek, Tempfli József nagyváradi püspök, Majnek J. Antal OFM munkácsi püspök, Pénzes János püspök, Tamás József segédpüspök, Ioan Robu bukaresti érsek, Jan Sokol nagyszombati érsek, Alojz Tkac érsek. Az eseményre meghívást kaptak a történelmi egyházak elöljárói, a kisebbségek vezetői, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és a magyarországi egyetemek rektorai is.

Erdő Péter érsek, Paskai László bíboros társaságában és segédpüspökei - Ladocsi Gáspár, Spányi Antal, Beer Miklós püspökök -, valamint a Főszékesegyházi Káptalan, a Tanácsosok Testülete és a kispapok kíséretében a szentmise előtt a bazilika kriptájában imádkozott és koszorút helyezett el Mindszenty József hercegprímás sírjánál. Megkoszorúzta elhunyt elődei közül a nagy kánonjogász Serédi Jusztinián, és Lékai László sírját.

Az elődöknek szóló tiszteletadás után Magyarország Prímása a bazilika oltáránál hallgatta meg a pápa kinevezési bulláját, melyet Karl-Josef Rauber apostoli nuncius olvasott fel. Ezután Mádl Ferenc köztársasági elnök mondott köszöntőt. Kezdetét vette a szentmise, melynek elején Paskai László bíboros, nyugalmazott Esztergom-budapesti érsek, Seregély István egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar (MKPK) elnöke, Bölcskei Gusztáv református püspök, Meggyes Tamás Esztergom polgármestere, Gaál Endre, az Esztergomi Főszékesegyházi Káptalan nagyprépostja mondta el ünnepi köszöntését.

A pápai bullában II. János Pál pápa az üdvözlő szavak után utal arra, hogy az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Magyarországon belül kiemelkedő helyet foglal el. Vezetésére, miután elfogadta Paskai László bíboros lemondását, Erdő Pétert nevezte ki. A Szentatya ezt többek közt azzal indokolta, hogy az új érsek „megérdemelt tekintélyre és kiemelkedő elismertségre tett szert". A pápa arra buzdítja a papokat és hívőket, hogy „újuljanak meg vallásos lelkületükben, ismerjék el kezdeményezéseit és kövessék tanácsát".

A szentmisét Erdő Péter elődjével, Paskai László bíborossal és segédpüspökeivel, a főegyházmegye teljes papságával mutatta be, Homíliájában Erdő Péter az evangéliumi szakaszból (Jn 14, 23-29) kiindulva Krisztus békéjéről beszélt. Jézus békességet hagy tanítványaira. Ám ez a béke más mint az egyszerű búcsúzásnak a békéje. Ezt a békét Jézus az élete árán szerezte meg. Nem a világ békéjét adja tehát tanítványainak. „Mert hogyan adja a világ a békét?" - tette fel a kérdést az új Prímás. Van olyan béke, amely a közömbösségnek a nyugalma, és van olyan béke, amely a hódításnak és az elnyomásnak, az elvtelen megalkuvásnak a nyugalma. Jézus nem ezt a békét hagyja tanítványainak. Krisztus békéje biztonságérzetet jelent az embernek. Ez a béke azt jelenti, hogy szeretjük Krisztust és megtartjuk tanítását.

Beszédének második részében az új érsek föltette a kérdést: mit tehetünk most együtt Krisztus Esztergom-Budapesti Egyházaként, hogy Jézus Krisztus szeretetének és békéjének műve bennünk és a világban előre haladjon? A főpásztor utalt a kinevezési bulla szavaira, amelyben a Szentatya arról ír, hogy az érseki szék és annak kiemelkedő történelme fogja megadni a lelkipásztori munka irányelveit. Az egyház történelme legyen tehát tanítómesterünk - mondotta az új Prímás. Ez a történelem nem pusztán háborúk és éhínségek, építések és rombolások, új meg új átszervezések története, hanem az isteni üdvösség műve, érlelődésének és bontakozásának története is. A Prímás név szerint is megemlítette a főegyházmegye nagy egyéniségeit, Pázmány Pétert, aki egyszerre tudta hittel szolgálni az egyház ügyét, és ezáltal hazánkat és nemzetünk kultúráját is, Mindszenty Józsefet, aki a szenvedést is vállalva tett hősies tanúságtételt, a kánonjogász Meszlényi Zoltán segédpüspököt, aki életével fizetett az egyház iránti hűségéért. Megemlékezett továbbá minden, hitéért börtönt szenvedett pap és világi hívő helytállásáról, valamint közvetlen elődeinek teológiai tisztánlátásáról, imádkozó szeretetéről és kitartásáról.

A továbbiakban a püspök feladatáról, lelkipásztori munkájáról szólt a Prímás. Kifejtette: ehhez a munkához a II. Vatikáni zsinat is megadja a legfőbb irányelveket. A püspöknek atyaként kell gondoskodnia a rábízottakról. Mint mondta, őszinte szándéka, hogy keresse a személyes találkozást a főegyházmegye papjaival és híveivel. Szándéka továbbá, hogy a közönyössé vált, kiüresedett, szétszórt emberekhez is elvigye a vigasztalás és remény szavait, az Isten igéjét. Utalt az 1994-ben, Paskai László bíboros vezetésével tartott főegyházmegyei zsinatra, amely kijelölte a konkrét feladatokat a főegyházmegye számára. A püspök küldetéséhez tartozik az ökumenikus párbeszéd támogatása is, és ő a Szentatya útmutatásának szellemében kívánja végezni szolgálatát.

Erdő Péter hangsúlyozta: az egyház kötelessége, hogy Krisztust korunk társadalmában képviselje. Ellentmondásos és elvilágiasodott korunkban az egyháznak elsősorban a keresztény örömhír továbbadásával kell szolgálnia az emberek együttélését. Ez ma már hazánkban olykor nem is csupán a hitélet és az apostoli tevékenység közvetlen útjain, de a tömegtájékoztatás, sőt a katolikus szellemű oktatási, kulturális és szociális tevékenység segítségével is történik. Az ilyen intézmények az utóbbi tíz egynéhány év új kihívását hordozzák. „Teendőnk, hogy ezek az intézményeink méltó és zavartalan módon működhessenek, hozzánőjenek a szakmai kiválóság és a hitbeli tanúságtétel feladatához, elsődleges feladatunk, hogy identitásunk elmélyüljön."

Beszédének befejező részében Magyarország új prímása az Európai Unió bővítési folyamatával kapcsolatban leszögezte: „Nem csupán haszonról és gazdagságról, jólétről és konkurenciáról szól ma világrészünk története. Érezzük, hogy a keresztény örökség nélkül Európának a szíve hiányozna. Felelősek is vagyunk azért, hogy jövőnk ne áttekinthetetlen bürokrácia és külső szellemi hangzavar által sodort, felületes tömegélet legyen, hanem az emberi személy igazi méltósága teljesedjék ki, kapjon védelmet a lelkiismereti szabadság, az egyénekre és közösségekre kiterjedő vallásszabadság érvényesülésével."

Végül az érsek a Szentlélek Úristen segítségét és Szűz Máriának, a Magyarok Nagyasszonyának pártfogását kérte, hogy a Magyar Egyház helytállhasson „új idők új kihívásai és kísértései között."

A Miatyánk elimádkozása után a főegyházmegye papjai megújították a tiszteletre és engedelmességre vonatkozó ígéreteiket az új Prímás előtt:

„Egyre szorosabban akarunk összeforrni a mi Urunk, Jézus Krisztussal és önmagunkról lemondva hozzá teljesen hasonlóvá válni!

A megváltás hűséges szolgáiként akarjuk bemutatni az Eucharisztia szent áldozatát, végezni a liturgikus cselekményeket, és hirdetni Isten igéjét!

Krisztust mint fejünket és Pásztorunkat akarjuk követni, ezért új főpásztorunknak és utódainak tiszteletet és engedelmességet ígérünk!"

Az Esztergom-budapesti érsekség Magyarország időben és rangban első főegyházmegyéje. Államalapító Szent István királyunk kérésére II. Szilveszter pápa 1001-ben Ravennában írta alá alapítólevelét. Az Esztergom-budapesti érsek mindenkor Magyarország első főpapja, prímása. Az egyház és állam életében betöltött fontos szerepét annak köszönhette, hogy a királyi háznak az esztergomi érsek volt a főpapja. Ebből következett koronázási joga, illetve az, hogy közjogi méltóság volt. Az érseki székhely az Árpád-kor kezdetén egyúttal az udvartartás központja volt. Esztergomban történt Szent István megkoronázása is. A főegyházmegye védőszentje Szent Adalbert.

Erdő Péter az esztergomi főegyházmegye 82. érseke. Sokat munkálkodott a Pázmány Péter Katolikus Egyetem alapításán és megszervezésén. Az egyetemet 1998-tól, mint rektor irányította. A Katolikus Egyetemen megalapította a Kánonjogi Posztgraduális Intézetet. Tudományos tevékenységét közel 300 cikke és könyve, külföldi Akadémia tagsága, és több egyetem, többek között az Institut Catholique de Paris díszdoktorátusa fémjelzi.

MK

A MAGYAR JEZSUITÁKRÓL

A mai világban, nemcsak a könyvekből tudunk meg érdekes dolgokat, hanem az interneten keresztül is. Így ismertem meg Lacza Tihamér művét, amelynek címe: Magyar jezsuiták Latin-Amerikában a Forum Intézet rubrikájában.

Ebből a műből többek között megtudhatjuk, hogy 1534-ben a párizsi Sorbonne hét diákja egy elhanyagolt kápolnában fogadalmat tett, hogy a katolikus egyház tekintélyének helyreállításán fog dolgozni. A mű leírja, hogy hogyan is alakult meg a jezsuita rend, amelynek első generálisa Loyolai Ignác lett.

Magyarországra Oláh Miklós esztergomi érsek hívta be a jezsuitákat. Loyolai Ignác nem látta értelmét ennek, mert arról tájékoztatták, hogy a magyar főurak többsége áttért a protestáns hitre. Így csak halála után néhány évre, 1561-ben jöttek Magyarországra az első jezsuiták, a német Canisius Péter és a spanyol Juan Victoria, majd tíz páter érkezett Nagyszombatra, ahol megalapították a Jézus Társaság első magyarországi rendházát, amelynek házfőnöke az első magyar nemzetiségű jezsuita, Hernáth Péter lett. Ez a rendház azonban hamarosan feloszlott.

Ezekben az évtizedekben sok magyar fiatalember tanult a római jezsuitaképző intézetben. Ők később komoly szerepet játszottak a magyarországi ellenreformációban Köztük volt Pázmány Péter, Losy Imre, Lippay György, Csáki Miklós, Esterházy Imre, Barkóczy Ferenc. Mindannyian esztergomi érsekek lettek.

1570-es évek második felében, egy újabb jezsuita hullám érkezett Erdélybe, ahova Báthory István, erdélyi fejedelem kérésére jöttek.

A 17. Század első évtizedeiben a magyarországi jezsuiták központja újból Nagyszombat lett, ahol megalakult egy újabb rendház, majd Pázmány Péter kezdeményezésére 1635-ben megalakult az ország legfontosabb felsőoktatási intézménye is.

A magyar származású jezsuita misszionáriusok száma a 18. században jelentősen megnövekedett. Tegyük hozzá, hogy abban az időben az ausztriai rendtartomány főnöke a magyar Melczer Mihály volt.

Szabó László, egy Argentínában letelepedett magyar újságíró Magyar múlt Dél-Amerikában (1519-1900) című művében rámutat arra, hogy, mivel a nyugati és a felvidéki vármegyéket magában foglaló királyi Magyarország a jezsuiták ausztriai tartományához tartozott, a Spanyol- és Portugál-Amerikában működő magyar jezsuiták ausztriai németként voltak nyilvántartva. Amit tudunk róluk, azt levelezésüknek köszönhetjük. Hozzátartozóiknak és feljebbvalóiknak ugyanis beszámoltak arról, hogyan működtek az amerikai indiánok köreiben.

Az első magyar igehirdető Amerikában, akiről megbízható adataink vannak, Ratkay János volt. 31 éves korában jelentkezett missziós szolgálatra. Előtte 2 évet töltött Sevillában, egy misszionáriusképző kollégiumban, ahol megtanult spanyolul és a mexikói indiánok több nyelvjárásába is betekintést kapott. Levelében ezt írja: „3 társammal egyetemben nem csupán csillagászatból, mértanból és egyéb hasznos tudományokból nyertünk oktatást, hanem minden fajtájú kézművességből is (...) Megtanultunk mágneses iránytűt, napórát (...) szerkeszteni; ruhákat szabni és varrni, sőt még a kovács-, bognár- és az asztalosmesterséget is elsajátítottuk, hogy tudásunkat a megkeresztelt indiánokra átruházhassuk".

1680. október 10-én érkezett társaival Mexikóba, majd észak felé, azokra a területekre, ahova az Európaiak csak ritkán jutottak el. Ott búzát, zabot és európai gyümölcsféléket honosított meg. A sok nélkülözés felőrölte egészségét és 1684. november 9-én meghalt.

Ratkay János tevékenységének emlékét néhány levél őrzi, amelyekből megtudhatjuk az ott élő népek szokásait is.

Íme, milyen hősi munkát végeztek ezek a jezsuita hittérítők, íme milyen példával szolgálnak a mai ember számára, aki sajnos legtöbbször csak a saját kényelmével törődik.

Palásti Zsuzsanna

Gyermekeknek

RÉSZT VESZÜNK A BALÁZSOLÁSON

Kedves Gyerekek!

Bizonyára többen is vannak közületek, akik névnapjukat február 3-án ünneplik. De vajon tudjátok-e, hogy a keresztségben kapott Balázs nevet, kitől, melyik szenttől kaptátok. Szent Balázs áldását még ma is kéri a hívő nép Gyertyaszentelő gyertyáinak szelíd fényénél.

A hagyomány szerint Balázs örmény születésű volt. Példás keresztény életet élt, és ezért népe püspökké választotta. Imádkozva, tanácsot osztogatva gyógyítgatta a rábízott híveket. Egy napon aggódó édesanya kereste fel. Fia már-már majdnem megfulladt egy halszálkától. Szent Balázs püspök Istenhez könyörgött, megáldotta a fiút, és a fiú meggyógyult. Megmentette életét.

Nem is olyan régen, amikor az orvostudomány még nem ismerte a penicillint, sok kisgyermek halálát okozta a torokgyík. A betegségek idején sokak számára egyetlen gyógyszer a hit volt, a bizalom Istenben, hogy Balázs püspök közbenjárására csodát tesz, és Évike, Petike, Csilla és Robi egészségesen kerül ki a betegséggel vívott küzdelemből. Ma már sok betegség gyógyítható, de Isten áldására, a szentek közbenjárására továbbra is szükségünk van, mert az egészség Isten ajándéka, kegyelem, amely Istentől ered, és így Neki hálával tartozunk az élet és egészség ajándékáért. Erre emlékeztet a Balázs-áldás, amelynek során a papok két keresztbetett égő gyertyát tartanak elénk, közben Istenhez könyörögnek, Szent Balázs pártfogását kérik, hogy őrizzen meg és szabadítson meg minket minden bajtól.

Szent Balázs napján én is imádkozom értetek és jó egészséget kívánok: Isten őrizzen meg benneteket a torokfájástól és minden bajtól! Örülnék, ha minél többen részt vennétek szüleitekkel az idei balázsoláson.

Szeretettel:

Judit néni

Fiataloknak

A TÁBORON KÍVÜL

„Menj mutasd meg magadat a papnak” (Mk 1, 44). Ha valaki beteg, ma már orvoshoz fordul. S ez így van rendjén. Betegségeink, testi bajaink hivatott gyógyítói megtesznek mindent azért, hogy egészségesen, teljes értékű emberekként éljünk ebben a világban. A papság testet gyógyító, orvosi szerepe lassan feledésbe merül...

Azonban ma is igaz az ősrégi megfőződés, hogy az ember testből és lélekből áll, s ezek élete, egészsége vagy betegsége szoros kapcsolatban van egymással... Ha lelki életünk rendezetlen, testünk is szenved - ugyanakkor egy súlyos betegség, a ránk törő fájdalom lelki erőnket, hitünket teheti próbára. „Ameddig betegsége tart... lakjék elkülönítve... a táboron kívül.” (Lev 13, 46). A leprás beteg sorsa megdöbbentő.

A betegség, a megbélyegzés fájdalmas nyomorúságát tetézi a testet-lelket összezúzó kirekesztés, a közösségi életből való száműzetés. Magára hagyva, kidobva, valahol a falakon túl... ott, ahol más sincs, csak ami megvetendő, amit utálattal kerül el az ember. A táboron kívül: a sötét, ártó szellemek, a veszély tanyája. Az emberi és állati hulladék birodalma. A kivégzések helye... „Jézus is a kapun kívül szenvedett, hogy vérével megszentelje népét” (Zsid 13, 12).

Jézus a kitaszított mellé áll. Szó szerint: kimegy hozzá, a táboron kívülre, a falakon túlra, megérinti a kezét, tisztulást-gyógyulást ajándékozva. Az Ő szolidaritása nem üres szólam, nem hideg távolságot tartó „megoldás”, hanem testet-lelket gyógyító isteni jóság... Figyelmeztetés mindenki számára: semmi sem tudja pótolni az emberi közelséget, a személyes, kezet fogó, ápoló, aggódó jelenlétet. Különösen ott, a „táboron kívül”, a kórházak, öregotthonok kényszerű magányosságában... „Menjünk ki tehát hozzá a táboron kívülre, és vállaljuk gyalázatát” (Zsid 13, 13). Ez a mi feladatunk is. Sőt, ennél még egy kicsivel több. Mert az Ige adja meg a teljes, reményt fakasztó megoldást: „Ameddig betegsége tart...” visszavezetni, újra vele együtt élni, dolgozni - a táboron belül - jelenti az igazi, keresztény, emberi életformát.

Pál atya

NEM CSAK FIATALOKNAK

Magyar lány a belga szépségkirálynő

A „Miss Belgium” címért folyó versenyt a legelegánsabb tengerparti üdülőhely, Knokke kaszinójában rendezték meg, ahol a 22 éves, belga állampolgárságú magyar lány, Horváth Zsófi (Nevét magyar „zs”-vel írta!) nyerte el a koronát. A győztesek dobogóján két jóval magasabb „udvarhölgye” között mosolyog, különben végzős joghallgató, a családban három gyerek közt ő a középső. A versenyt megelőzően a jelöltek fél évig együtt laknak, különféle társadalmi eseményeken vesznek részt, s nemcsak szépségüket, hanem egyéb képességeiket, modorukat, viselkedésüket is latba kell vetni.

Sz. J.

*

A férfi és nő helye a családban

Minden férfi az otthon melegére vágyik. Számára az otthon a boldogság oázisa kell hogy legyen, ahova örömmel vonul vissza az élet küzdőteréről. A nő biztonságos védettségre vágyik. Ha ez biztosítva van, csak akkor tud kibontakozni boldogságteremtő készsége, feltéve hogy jó természete van, és nem hisztérika.

Ezek a szempontok komoly megfontolásra kell hogy késztessék az érett embert, mert az élet mindenki számára egyszeri és megismételhetetlen kaland. Ezért nem lehet vele játszani.

*

Menedékünk a család

A világ ma is újat akar. Főként a fiatalok, akik táncoló jókedvük közben is ég felé emelt lengő karjaikkal ösztönösen azt a hiányérzetet fejezik ki, amitől leginkább szenvednek: szeretetre vágyunk! A hiteles szeretetnek pedig gyújtópontja és menedékhelye mindig a család volt. Ma az is válságban van, mint minden. A házasság és család úgy jelenik meg a nyilvánosság előtt, mint az ivarsejtek a génsebész előtt, amely sejtekben sűrűsödik az egész emberi élet, sőt nemzedéksor értéke és selejtje. Valóban a házasságban bomlik ki mindaz az élményanyag, amely az ember történelmi útját tarkítja. Ugyanakkor a házasságban fakad az emberi közösség megújhodása nem csupán fiziológiai, de erkölcsi értelemben is. Ha ez a forrás elapadna, a megújhodás reménye is odavész.

Cs. A., Magyar Papi Egység

LAKVA ISMERNI MEG AZ EMBERT

Böszérményi úti lakásunk hónapos szobájában az ötvenes években egymást váltó albérlők közül Juhász Tivadar írót kedveltem a legjobban. A rádióban dolgozott (szerkesztett?), s hatalmas, lexikális tudása révén, mindenhez hozzá tudott szólni. Saját művei azonban sehol sem láttak napvilágot - lehet politikai okokból!?

Lakhelyét festői rendetlenség jellemezte (talán nem is rendetlenség, inkább zsúfoltság). Szekrény híján, könyveit a padlón halmozta fel, s csak igen-igen óvatosan lehetett az ingatag tornyok közötti keskeny járatban közlekedni.

Napközben nemigen tartózkodott otthon, este azonban - sok munkája dacára elemében lévén - képes volt akár hajnalig írni, olvasni, beszélgetni.

Engem is legorombított egyszer, midőn rendszertelen alkotótevékenységemet (kutatógeológusként sok dolgom volt) „időhiánnyal” próbáltam mentegetni.

- Jó, jó, megértem, hogy nappal az irodában kell lennie, de mit csinál éjjel?

- Alszom.

- Az felelőtlen időpocsékolás. Írjon inkább!

Gyakran, valami esti szórakozásról hazaérkezve, összebotlottunk az előszobában.

Hiába tiltakoztam, hogy „fáradt vagyok”, könyörtelenül bevonszolt a szobájába, lenyomott egy székbe, és elkezdte olvasni a novelláit..: Barátját, aki egy ilyen alkalommal (hajnali 4 felé) elmerészelt aludni, „örög haraggal” sújtotta.

Különben (és mellesleg) „halálosan szerelmes” volt az Édesanyámba, aki pedig 20 évvel idősebb volt nála. Mindig azt hajtogatta, én vagyok az „oka”, hogy nem hajlandó hozzámenni feleségül. Szerinte, az én létem - jelenlétem - volt a legfőbb „akadály”.

Természetesen, az 56-os Forradalom leverése után (amidőn pedig engem már „elsodortak a szelek”) sem lett a házasságból semmi. Egy szép napon fölpakolta a könyveit (mása nem is volt) egy magahúzta kis targoncára, és visszaballagott velük elvált feleségéhez, aki ugyan „nem értette meg” irodalmi zsenialitását, de legalább levette válláról a mindennapi, materiális élet gondjait.

Jó darabig írogatott nekem Svájcba karácsonyi, húsvéti üdvözleteket, de aztán egy napon ez a kapcsolat is megszakadt. Csak a haláláról értesültem 1999-ben.

*

Az írót egy műszerész (finommechanikus), Papp Béla követte. Szigorú szabályok szerint élő, pedáns fiatalember volt.

Nem járt vendéglőbe, üzemi étkezdébe, hanem maga főzőcskézett otthon - méghozzá „tudományos alapon”. Minden esetben kiszámította az élethez szükséges (nem sok, nem kevés) kalóriamennyiséget, gondosan mérlegelte az ásványi sók arányát, a vitaminokat pedig a szerint adagolta, hogy melyik évszakban mi a legfontosabb.

Édesanyám - jó humora lévén - gyakran tréfálkozott vele:

- Hát a petrezselyem mire jó? - kérdezte tőle egyszer.

- Az a növekedést szolgálja - vágta rá teljes komolysággal az átlagnál sokkal magasabb férfi.

Menyasszonyt - ilyen tulajdonságok mellett - természetesen hiába keresett magának, bár a kudarc inkább rajta múlott. A nőkben a tökéletességet hajszolta: legyen nagyon szép, nagyon gazdag, nagyon művelt és intelligens, de azért ne legyenek egyéni ambíciói, hanem „maradjon meg a főzőkanálnál”!

Nem tudom, azóta sikerült-e megtalálnia ezt az „ideális asszonyt”?? Vagy talán „leszállt a lóról”!?

Medve Laci, az ügyvéd csinos, jósvádájú, társaságbeli gavallér volt.

Elegánsan öltözködött, szórta a pénzt, falta a nőket, s így nem csoda, ha olvasásra, művelődésre nemigen futotta az idejéből.

Vele is összebotlottam néha késő este a bejáratnál. Pohárka konyak, ropogós sósmandula társaságában - kedélyesen elcsevegtünk, s csupán akkor kezdtem ingerült lenni, midőn újra és újra feltette a sztereotip kérdést:

- Drága Évácska! Mondja, mit olvasott az utóbbi időben?

Kelletlenül idéztem valami címet.

- Na és milyen az a könyv? Meséljen egy kicsit róla! Magának mi a véleménye a szerzőről, a történetről?

Minden bosszúságom ellenére, nevetnem kellett magamban, mert válaszadás közben lelki szemeim elé képzeltem az ambiciózus fiatalembert, amint másnapharmadnap, megjelenve valami mondén társaságban, sajátjaként ismétli majd el az én kritikámat, „széleskörű tájékozottságával”, „nagyfokú olvasottságával” bűvölve el hallgatóit.

De azért komolyan sohasem voltam képes rá haragudni (a „nyilas” jegyében születetteknek vérében van a szélhámosság). 1956-ban, a szabadság pár napja alatt, vele kóboroltam a városban, sőt kis híján el is haláloztunk együttesen egy váratlan gépfegyversorozattól a Kékgolyó utcában.

Az oroszok bejövetele után, velem körülbelül egyidőben, nyugatra távozott.

Saáry Éva, Lugano

LATINUL KELL TUDJANAK

A Katolikus Nevelési Kongregáció rendelete a fiatal papok latin tudásának fejlesztésére

A Vatikán azt szeretné, ha a fiatal papok jobban tudnának latinul, ám mivel az iskolai latin oktatás meglehetősen háttérbe szorult, a Katolikus Nevelés Kongregációja új rendeletet tett közzé a kérdés kapcsán. A rendelet értelmében a világ valamennyi egyházjogi karán reformot vezetnek be, miszerint a licenciátus elnyeréséhez a jelenlegi két év helyett háromévi tanulmány szükséges. Emellett egyéb újdonságok is vannak: kötelező lesz a latin, és nagyobb hangsúlyt helyeznek a teológia oktatására is.

A rendelkezéssel kapcsolatban Giuseppe Pittau jezsuita érsek a Vatikáni Rádiónak elmondta: az egyházjog hallgatói számára két évre teszik kötelezővé a latintanulást, és mivel a kánonjog a teológiára épül, a hallgatóknak rendelkezniük kell legalább a teológia alapismereteivel. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy ezentúl azokat a laikus hallgatókat, akik a polgári jog mellé kánonjogi képesítést is akarnak szerezni, csak akkor veszik fel a karra, ha előbb elsajátítják a teológiai alapismereteket is. Pittau érsek arról is szólt, hogy az egyházjogi karok reformját közös döntéssel hozták meg, kikérve a teológiai fakultások és egyházi törvényszékek véleményét is. A kánonjog elválaszthatatlan a hitünktől. Csak aki járatos a hitben, az képes igazán megérteni az egyházi törvényalkotást. VR/MK

Mivel a földön jónak lenni oly nehéz - erényeid elhagynak, mint az ifjúság, de bűneid utánad jönnek, mint a hű kutyák.

Babits Mihály

Madridi levél

SPANYOL HELYZETKÉP

Időről-időre felvetődik a kérdés a különböző országokban, milyen a katolikus egyház helyzete, mekkora a befolyása, melyek a kilátásai. A spanyol helyzetre vonatkozólag nyilvánosságra hozták a 2002-ben végzett felmérés adatait, s annak kiértékelésén fáradoznak.

Országos viszonylatban a spanyolok 85,9 %-a vallja magát katolikusnak, 1,3 % más vallást követ, 6,1 % nem hívő, 3,2 % ateista, 3,5 % nem felel, ill. e csoportokba be nem sorolható választ ad. Viszont a katolikus és más hívőknek csak 21,7 %-a jár „majdnem minden vasárnap és ünnepnap" misére, illetve istentiszteletre, 39,7 %-a „majdnem soha", míg 35 %-a évente, illetve havonta többször teszi. Meglepő, hogy 5 %-kal többen nyilvánították magukat katolikusnak, mint négy évvel korábban, 3,25 %-kal emelkedett a „majdnem minden vasárnap" templomba menők száma és 5,4 %-kal esett a „majdnem soha". Az adatok értelmezése minden esetre nem könnyű.

Az összkép megerősíteni látszik azt a benyomást, hogy a lakosság jelentős része „vallásos a maga módján". Az újszülöttek több mint 90 %-át megkeresztelik és jóval 80% fölött jár az egyházi házasságot kötők száma. Rendszeres vallásos életet azonban nem élnek, nem követik az egyházi előírásokat (misehallgatás, böjt, évi gyónás-áldozás) és fontos kérdésekben nem osztják az egyház véleményét (születésszabályozás, eutanázia), viszont ápolnak egyes hagyományokat (nagyhéti körmenetek, a helyi védőszent ünneplése).

Figyelemre méltók a hitoktatásra vonatkozó adatok is. Van minden állami iskolában, - a hitoktatókat az egyház nevezi ki, de az állam fizeti, - a rajta való részvétel azonban a szülők, illetve a tanulók döntésétől függ. Országos viszonylatban a tanulók 81,9 %-a jár hittanra, számuk azonban a közoktatás egyes szakaszaiban csökkenő arányt mutat: a kötelező középiskola első két évében 63,8 %, a második kettőben 53,3 %, a gimnáziumban 47 % veszi fel a hittant. Kevesebben lesznek, amint nő a fiatalok befolyása a kérdésben. A hittan a rendes órarend részét képezi s még nincs általános és kielégítő megoldás arra, mit csináljanak a hittanra nem járókkal. Egyes helyeken etikát vagy állampolgári ismereteket adnak helyette, másutt egyéb tantárgyak tanulására fordítják.

Sokak szerint az egyház befolyása csökken, illetve nő vele szemben a kritikus álláspont, újraéled a „nagymultú" antiklerikalizmus. Sőt egyesek az „újpogányság" térhódításáról beszélnek. Ugyanakkor azonban virágoznak az egyházon belül a különböző eucharisztikus, karizmatikus és katekumenális csoportok, szervezetek, melyek igyekeznek az evangéliumi tanításokat a mindennapi életben megvalósítani és értékesítik a kisebb közösségek összetartását és kölcsönös példaadását. Közéjük tartozik a Neokatekumenális Út, spanyol alapítás, melyet a Szentatya 2002-ben hagyott jóvá véglegesen. Az ősi egyházban a katekumenek a keresztelésre készülő, a hit titkaiba bevezetendő jelöltek voltak. A Neokatekumenális Út újítása abban áll, hogy hasonló tanításokban részesíti a csecsemőkorban megkeresztelteket, hogy a közösség teljes jogú tagjai lehessenek. A kezdeményezés 1964-ben egy madridi munkásnegyedben született. Ma 105 országban kereken egy millió tag képez 16.700 közösséget.

Az alapító Kiko Argüello festő és Carmen Hernández kémikus szerint nevelni, képezni kell a keresztényeket, hogy választ tudjanak adni az új idők követeléseire.

Az elvilágiasodás mélységes és hitünk gyökereit elpusztítással fenyegeti. Hogy ebben a légkörben mivel magyarázható a magukat katolikusoknak vallók emelkedése, más kérdés.

Rónai Zoltán

MOSZKVA ELLENSÉGÉNEK TEKINTI A VATIKÁNT

Oroszország Nemzetbiztonsági Tanácsa Putyin államfő elnökletével december közepén együttes ülést tartott az Államtanáccsal, hogy megvitassa, milyen eszközökkel lépjen fel a vallási szélsőségekkel szemben. Az ülésen Szorin nemzetiségügyi miniszter kijelentette, hogy a vallási köntösben jelentkező szélsőségekben rejlik az ország biztonságát fenyegető legnagyobb veszély. Az értekezletre alaposan felkészültek: Szorin, valamint a Csecsenföldi Ideiglenes Kormányzat vezetője, Kadirov 15 oldalas tanulmányban vázolta az Oroszországra leselkedő veszélyt. A Gazetta című napilapban közétett részletek máris félelemmel töltik el az országban élő katolikusokat és protestánsokat.

A dokumentum kertelés nélkül kimondja, hogy a római katolikus egyház jelenti az első számú veszélyt Oroszország biztonsága szempontjából. A második helyre a protestánsok, míg a harmadik helyre az iszlám szélsőségek kerültek. A különleges helyezést a Vatikán alighanem azzal az alig egy éve hozott döntésével vívta ki, hogy püspökség szintjére emelt négy, korábbi apostoli kormányzó alá rendelt térséget. Ezt a feltevést erősíti meg a dokumentum azon kitétele, hogy a Vatikán „egyházi területté nyilvánította Oroszországot" és azóta „az egyedül igazhitű Orosz Ortodox Egyház néhány képviselője, illetve papja hajlamossá vált a katolicizmusra való áttérésre". A Gazeta hasábjain olvasható dokumentum szerint ezek a szélsőségek semmibe veszik a hagyományos orosz vallás tanítását, felekezetnek álcázva uszítanak gyűlölködésre és a társadalmi rendet romboló akciókra. Szorin és Kadirov tanulmánya egyben kiutat is mutat a bel- és igazságügy minisztérium, az államügyészség, valamint a KGB bőséges tapasztalatait gyümölcsöztető, új névre keresztelt FSB illetékes szerveinek, javasolva közösen létrehozandó testület megalakítását a vallási szélsőség visszaszorítására.

Tény, hogy a kommunizmus bukása óta az egykori Szovjetunióban a hagyományos felekezetek mellett fokozódó népszerűségnek örvendenek a nyugati és ázsiai ihletésű szekták. A katolikus egyház feltehetőleg azért szerepel a vallási szélsőségek élén, mert 1054 óta az ortodoxok veszélyes versenytársuknak, sőt ellenségüknek tekintik Rómát. Habár az 1965-ben kötött megállapodás némi enyhülést hozott a pápa és a konstantinápolyi pátriárka kapcsolatában, az orosz ortodoxvezetők, élükön II. Alexij moszkvai pátriárkával a katolicizmus megjelenését újabb hadüzenetnek minősítik és még a térítés leghalványabb megnyilvánulását is irtani igyekeznek. A magát „államvallásnak" tekintő ortodox egyház feje a katolikusokról mint „idegen kormány képviselőiről" beszél, akik - úgymond - megpróbálják magukhoz kaparintani a kulcsfontosságú állásokat és elözönleni Oroszország szent földjét. Ezek után nem véletlen, hogy tavaly öt katolikus papot utasítottak ki, igaz, ezzel egyidőben a protestáns egyházak több képviselőjének tartózkodási vízumát sem hosszabbították meg. A számadatokat nézve meglepő az aránytalannak tűnő szigor, hiszen a közel 150 millió orosz közül legfeljebb fél milliót tesz ki a katolikusok száma. Jórészük a háború után elcsatolt lengyel területekről származók utódjaiból és az évszázadok során betelepített németek leszármazottjaiból tevődik ki. Mégis II. Alexij pátriárka még a hírhedt KGB utódszervezetével, az FSB-vel is szövetkezik, alighanem a kommunizmus idején tökéletesített egyházüldözés terén szerzett tapasztalatok hatásában reménykedve. Ebben kitűnő társnak ígérkezik Putyin elnök, a KGB egykori Kelet-Németországi főmegbízottja. Putyin a volt KGB-vezetők befolyása alatt működő Államtanács 2000. július 27-i ülésén aláírta azt a dekrétumot, amely „Oroszország lelki újjászületésének ellenségeiként" veszélyes elemeknek nyilvánítja a külföldi hittérítőket. A most kiadott irányelvek már kevésbé tartózkodóak és köntörfalazás nélkül a katolikusokat jelölik meg a belső biztonság fő veszélyforrásaként.

Makvári György

Utóhang az önkormányzati választásokról Magyarországon

Mint várható volt, a helyhatósági választásokat a balliberális párt nagy fölénnyel nyerte meg. Nem árt az eredmények felett kicsit elgondolkodni!

Nos: az MSZP-SZDSZ országosan összesítve a szavazatok 45 százalékát kapta meg, a polgári oldal, tehát a Fidesz MDF 27 százalékot. A nagyobb, megyei jogú varosok közül csak Hódmezővásárhely, Kaposvár, Debrecen, Zalaegerszeg és Kecskemét választott Fidesz, vagy MDF polgármestert. Budapesten a szavazatok 47 százalékával ismét Demszky Gábor maradt a főpolgármester. A 66 tagú fővárosi közgyűlésben az MSZP+SZDSZ 40 tagot, a Fidesz-MDF koalíció csupán 21-et, a MIÉP öt tagot mondhat magáénak. Mint érdekességet említsük meg, hogy Zuglóban a két jelölt közti különbség nem érte el az egy százalékot, de 800 szavazatot érvénytelennek nyilvánítottak! (?)

Katolikusok Szlovákiában

Szlovákiában ma két érsekség van: a Pozsony-nagyszombati és a kassai. Az előbbihez tartozik a besztercebányai és a nyitrai egyházmegye, míg az utóbbihoz a szepesi és rozsnyói. A görög katolikusoknak két püspökségük van: az eperjesi egyházmegye, illetve a kassai exarchátus. Az eperjesi egyházmegye még 1918-ban jött létre, a munkácsi egyházmegyéből való leválasztással. A kassai exarchátust 1997-ben alapították. Mindkét püspökség közvetlenül a Szentszék alá van rendelve. A Szlovák Püspöki Karnak tizenhét tagja van: két érsek és tizenöt püspök.

Remény

Templom az autópálya mellett

Budapesttől 30 km-re - Zsámbék és Biatorbágy között - az M-1-es Budapest-Bécs-i autópálya mellett ökumenikus templom épült. Az ünnepélyes felszentelést Takács Nándor székesfehérvári püspök -, református részről Csuka Tamás katonapüspök -, valamint dr. Szebik Imre evangélikus püspök végezte. Megjelent az ünnepségen az építést erősen támogató német Mehrestetten városka küldöttsége, a harangot is ők adományozták. A templomban az istentiszteleteken kívül egyházi és kulturális összejövetelek vagy kiállítások is megrendezhetők. ❑

Londoni levél

NEMZETÁLLAMBÓL FOGYASZTÓI ÁLLAM

A BBC-nek volt egy nagytehetségű sztár-riportere, Richard Dimbleby. Amikor meghalt, a BBC elhatározta, hogy emlékét évenkénti díszelőadással örökíti meg. Felkérnek egy elismert intellektuelt, a hallgatóság széksoraiba meghívják gondolkodó fők elit társaságát, és az előadást egyenesben közvetítik a tévén. A múlt év legvégén az új Canterbury érseket, Rowan Williams-t érte a megtisztelés, akiről egyhangú a vélemény, hogy erkölcsfilozófusként harminc éve a legérdekesebb elme az anglikán egyház élén, és amit mond, arra érdemes odafigyelni.

Dr. Williams vesszőparipája a fogyasztói állam bírálata, mégpedig egy volt Fehér Ház-i tanácsadó akadémikus, Philip Bobbitt „Achilles pajzsa" című, gondolatébresztő könyve alapján. Ebben arról van szó, hogy a nemzetállam helyét átveszi a fogyasztói állam. A nyugati kormányok példa nélküli módon képesek bátorítani a vállalkozó kedvet és egyre élénkebb vitalitású fogyasztói társadalmat teremtenek, de ugyanakkor nem tudják többé hosszúlejáratra garantálni országaik biztonságát. Ehhez kapcsolódóan az új Canterbury érsek tétele, hogy a szeptember tizenegyedikén történtek utáni világban politikai vezető személyiségek helyett Istenre hárul a feladat az emberiség jövőjének meghatározása terén. Vissza kell szerezni annak az általános érvényét, hogy a kereszténység kultúrája adja meg kérdéseinkre a válaszokat. Mielőtt az új világrend kialakult, egy-egy demokratikus nyugati államrend képes volt az állampolgárok morális igényeinek kielégítésére, egyben anyagi jólétük biztosítására. De a nemzetközi piacok és a fogyasztói rend gigászi ereje következtében az állam immár a teljes foglalkoztatottságot sem tudja biztosítani. Belátva ezt, egyre inkább kivonul azokról a területekről, ahol morális hatást tudna gyakorolni, például a közoktatásból. A pedagógusok legtiszteletreméltóbb igyekezete ellenére sem vázol fel az iskola olyan eszmét, amit szilárd hittel követni lehetne - mondja az anglikán egyházfő.

Philip Bobbitt könyve arra hívja fel a figyelmünket, hogy olyan korba lépünk át, amelyben egészen kicsiny csoportok, a modern számítógépek, a biogenetika, a légi forgalom és akárcsak néhány nukleáris fegyver segítségével halálos csapást tudnak mérni bármely társadalomra. Erre a fenyegetésre reagál az érsek morális keresztes hadjárat meghirdetésével. A fogyasztói állam kialakulásának a folyamata megfordíthatatlan, de az egyház feladata, hogy egyensúlyt találjon a nyers konzumizmus és a távoli jövő elvárásai között. A központi kormányzás gyengeségei hatalmazzák fel a vallást arra, hogy újból igényt tartson megkülönböztetett figyelemre.

A Canterbury érsek előadását követően az a vélemény alakult ki, hogy Bobbitt professzor könyve nem új fejezete a Bibliának, de érvelése nem annyira elvont, hogy figyelmen kívül hagyjuk. Valaki nem rég azt írta egy teológiai kérdéseket tárgyaló vitacikkben, hogy különös világban élünk: „Ha Krisztus ma jönne le közénk, egyes egyházi vezetők arra kérnék, hogy tanítását lehetőleg ne több, mint másfél flekkben közölje velünk." Az anglikán egyház új feje többre tartja hívei intellektuális képességeit, mélyebb gondolkodásra és tüzetesebb vizsgálódásra hívja fel őket. Kérdés, milyen eredménnyel?

Sárközi Mátyás

MENYASSZONYTÁNC

A „menyasszonytánc” csak jelképesen áll itt, utalva az esküvőkkel, lagzikkal, lakodalmakkal kapcsolatos gyakorlati problémákra, vagyis a költségekre. Régi szokás, hogy éjfélkor mindenki felkérheti a menyasszonyt egy-egy fordulóra és pénzt dob a „perselybe”, a jókora fazékba, szitába. A fiatal házasoknak jól jön minden fillér az induláshoz.

Japán barátaim fia nősülni akart. Nagy gondban voltak a szülei. Tetemes összeget kellett előteremteniük mielőtt elindulnak, hogy az arajelölt szüleinél tisztelgő látogatást tegyenek. Márpedig ha nincs pénz - nincs esküvő, csak két boldogtalan fiatal. Ezt pedig minden áron el kellett kerülni.

A magyar menyasszonytáncot és a japán esküvőt egy kínai írónő nagy sikerű könyve juttatta az eszembe. A FALLING LEAVES Amerikában élő írónője, ADELINE YEN MAH szerint a könyve igaz történet. Így nagyszülei házasságkötése is.

Adeline Yan Mah nagyszülei 1903-ban házasodtak össze. A 26 éves vőlegény és a 15 éves lány közötti kapcsolatot a hivatásos házasságközvetítő nő hozta létre. A fiatalokat nem kérdezte meg senki. Ők az esküvő napján látták egymást először.

Egy nappal az esküvő előtt az apa magához kérette a lányát. Az ijedt kis ara betipegett az apjához. Rendesen járni nem tudott, mivel, régi szokás szerint, pici korában elkötötték, megnyomorították a lábujjait, hogy minél kisebb maradjon a lába. Az apa ezekkel a szavakkal kezdte a mondókáját: Te holnaptól kezdve a Yen család tagja leszel. Ez a ház többé nem az otthonod és a férjed engedélye nélkül nem keresheted velünk a kapcsolatot...

Szerencsére a házasság jól sikerült. A fiatalok megszerették egymást. A riadt kis menyasszonyból házát erős kézzel vezető, naponta madzsongozó, gyors eszű, „borotvaéles nyelvű”, rövid hajú, cigarettázó, de egész életében tipegő, „modern” asszony lett.

Az esküvő rengetegbe kerülhetett. A díszes „piros selyemruhába öltöztetett, arcát piros selyemkendővel elfedő, reszkető kis menyasszonyt piros szandálban vitték új otthonába, apósáék házába....” A pompás kocsit a hivatásos kölcsönzőtől kapták, aki esküvőkre és temetésekre specializálta magát.

Los Angelesben élő unokahúgomnak tavasszal volt az esküvője. Őket nem házasságközvetítő hozta össze, a közös baráti körben találkoztak. Először megkaptam az esküvőre szóló meghívót. Aztán megérkezett a „bridal shower”, az első ajándékozó összejövetel értesítője. Felhívtam őket, adják meg az üzleteket, cégeket, ahol a fiatalok leadták a „kívánságlistájukat”. A felsorolását mindannak, amire szükségük lesz a háztartásukban: étkészlet, evőeszköz, poharak, tepsik, fazekak, porszívó, ágynemű, stb. Praktikus ez a lista. Az ajándékozó nem vesz feleslegeset, amit aztán a fiatalok rögtön kicserélnek. És látván az üzletben nem csak az árut, de az árakat is, a pénztárcájának legjobban megfelelőt választja ki.

Nekem azonban volt egy gondom, a megadott nagy kaliforniai üzletháznak nincs a környékemen fiókja. Kaliforniai barátnőm megszerzett aztán egy telefonszámot, amit rögtön felhívtam. Elképzelhető a meglepetésem, hívásomra a tőlem tíz percre lévő, teljesen más nevű cég jelentkezett. Megvan náluk a Los Angeles-i lista - közölték -, majd elintéznek mindent, csak menjek be.

Elmentem. A menyasszony nevét betették a komputerbe és máris kezemben volt a kétoldalas kelengyejegyzék feltüntetve, miből, mit vettek meg máris, vagyis, hogy mi maradt még nekem.

Megtudtam aztán, hogy Amerika-szerte több mint 200 nagy cég tartozik az ajándékrendelést felvevő és lebonyolító „szövetségbe”. Ha tehát a jövőben „véletlenül” elfelejtünk valakinek ajándékot küldeni, nem mondhatjuk, hogy nem találtunk megfelelő üzletet a közelben. Jobb kifogást kell találnunk.

Sokak szerint a több éves együttélés és több gyerek után lehetne egyszerűbb esküvőt rendezni, nem MUSZÁJ a jól megtestesedett „menyecskének” hófehér ruhában, mirtusz koszurúval a fején megjelennie. Egy „rendes párnak jár a rendes esküvő” még akkor is, ha mások fizetik és az ara alaposan „benne van a korban”. De nem ilyesmire utal az a magyar közmondás, mely szerint: „Akár milyen öregasszony, ha férjhez megy, csak menyasszony!”?

Bitskey Ella, Sarasota, Fl.

TRÉFÁS VERSEK - BOLONDOS RÍMEK - FARSANGRA

Egybeszedte: Szamosi József

VALAHOGY

Várom, várom lakodalmam
Nehezen,
No de hiszen maholnap már
Itt leszen,
Nem a világ ez az egy hét,
Lemorzsolom apródonként
Valahogy.

Szegény ember fia vagyok,
Az apám
Egy kunyhót sem, egy garast sem
Hagy reám;
Baj, baj! de nem olyan nagy baj,
Azért mi csak elélünk maj´
Valahogy.

Menyasszonyom akaratos
Kisleány,
Én se hajtok fejet minden
Szó után,
Tüzes patak a mi vérünk,
Hanem azért csak megférünk
Valahogy.

Ma ő enged, holnap meg én
Engedek,
Így elejét álljuk szépen
A pörnek,
És ha nappal összeveszünk,
Este majd csak kibékülünk
Valahogy.

A VÁNDORLEGÉNY

Hogyha üres az embernek
Zsebje: üres a has is.
Zsebem üres, ennélfogva
Üres az én hasam is.

Tegnap ettem utóljára,
Az igaz, hogy keveset,
No de semmi! van elég, ki
Én helyettem is evett. -

Hasam üres, de helyette
Teli vannak szemeim,
Megtöltötték a hidegtől
Kiszorított könnyeim.

És ez jó, hogy ily hideg van,
Legalább sietnem kell,
S így a csárdát, mely még messze,
Szaporábban érem el.

Gyí te fakó, gyí te szürke,
Gyí két lábam fussatok!...
Milyen áldott két csikó ez,
Egyik sem kér abrakot. -

Volt nekem jó, új ruhám is,
Volt nekem szép új ruhám;
De kímélni kell az újat...
Hogy ne kopják, eladám.

S hogy, kijátsszam a haramját,
Ki megállít, meglehet:
A legelső kocsmárosnak
Általadtam pénzemet. -

Az az egyetlen szerencsém,
Hogy mezítláb utazom;
Telemenne vízzel, sárral
A csizmám e rossz uton. -

Ád az isten egy kis műhelyt,
Ád az isten majd nekem,
Benne lesz meleg kandallóm,
Feleségem, gyermekem...

Ott ha a szél, e cudar szél
Ablakomnál megjelen:
Olyat kacagok szemébe,
Hogy megpukkad mérgiben!
1827

Petőfi Sándor (1823-1849)

VAK SZERELEM

Bódi nagyon szeret; és kicsodát?
Egy félszemű Sárát.
Sárának vagyon egy, -
Bódinak egy szeme sincs.

Baróti Szabó Dávid (1739-1819)

BÖLCSESSÉG A HULLÁMOKON

Egy vén révésznek ócska csónakán
ült hat tudós. És azt beszélgeték,
hogy nincs Isten s mily bárgyú a nép!

A csónak, roppant. Szólt a vén:
- No lám! Ha tudnak úszni, hát most ússzanak!
- Jaj Istenem! - kiáltott mind a hat.

1904

Gárdonyi Géza (1863-1922)

IRÓK ÉS IVÓK

Szeretem én az írókat,
de még jobban az ivókat,
mert azokban sok hazug van,
de ezeknek igazuk van.

Keresik az igazságot,
a mámort, a boldogságot.
Nem találják a világban -
megtalálják a pohárban.

Igazuk van, mikor isznak:
mikor isznak, nem alkusznak,
mint az írók, mikor írnak,
pusztítói a papírnak.

Részegei a tintának,
jobb lenne, ha bort innának,
berúgnának, aludnának,
hogy addig se hazudnának!...

Szeretem én a költőket,
de még jobban a töltőket.
Mert igazság van a borban,
de hazugság annyi sorban!...

FERKÓ MEG A NYÚL

Mikor először látott nyulat
a kis Ferkó a kert alatt,
úgy megijedt a szörnyetegtől,
hogy „vesd el magad!” elszaladt.

Úgy félt a nyúl két nagy fülétől,
nem tudta, hogy hegyezgeti, -
Azt hitte Ferkó, azt képzelte,
hogy őt a nyúl fenyegeti...

Elszaladtak biz ők egymástól,
Ferkó meg a tapsifüles,
féltek, hogy a találkozásnak
rettenetes rossz vége lesz.

Azt hitte Ferkó, hogy a csúnya,
nagy fülű állat megeszi,
a nyúl meg azt, hogy Ferkó máris
az ő fajtáját üldözi.

Régen nem fél a nyúltól, Ferkó,
de fél a nyúl, ha látja őt,
a kétlábonjáró hatalmas
szörnyeteget, - a nyúlevőt!...

KÉRDÉS-FELELET

Ismeri Marxot? Olvasta a Tőkét?
kérdezte tőlem egy ifjú titán,
kiből jámbor keresztény ujságíró,
csendes ember lett a kommün után.
Nem olvastam... Akkor nem lehet költő,
jelentette ki illetékesen.
Sebaj! mondtam. Hisz nem ismerte Marxot
Dante, Sekszpír, Gőte, Petőfi sem...

Erdélyi József (1896-1978)

FALUROSSZA

Mindörökké ez a sorrend:
legelöl a sötét semmi,
reggeltelen, reménytelen,
mögötte a boroskancsó,
(boldogságos varázslámpás),
mögötte ül Magyar János,
mögötte a cigánybanda,
mögötte a tenger bánat.

Elül éjjel, hátul éjjel.
Kicsi fény a közepében:
nótás, boros fénykalitka.
Itt virraszt a Falurossza
a semmire rámeredve,
néha könnye-megeredve
néha hejehujja-hetykén
kivilágos kivirradtig.

Hajnalodik, harmatozik,
mindenkinek hajnalodik:
német sógor barázdát vág,
gyárat épít, könyvet termel,
a cseh szatócs szatócskodik,
angol szomszéd kincset vermel,
- Magyar János álmodozik:
délibáb-paripát nyergel.

Híres falu Európa,
közepében kicsi utca,
délibábon lovagolva
Magyar János muzsikáltat,
kivirágzott nótás telkét
tépve apró darabokra,
dobálja az ablakokba
s pazar kincsét pazarolja.

Mécs László (1895-1978)

VESZEDELEM

Ütöttem. Ő is ütött, ahol ért.
Szeretnéd tudni, hogy miért?
Nekem volt pénzem, neki nem,
ebből lett a veszedelem.

Szabó Lőrinc (1900-1957)

ÉRZÉKENY BÚCSÚ

Vén kabátom, oh miért hagysz engem el?
Nincs ki hozzád már simulna, hű kebel;
Ki szeressen gyöngeséged dacára,
Nem találsz te sehol ilyen gazdára,

Vékony a te egészségi alkatod:
A levegőt soha ki nem állhatod,
Eddig is én adtam egy kis meleget
Úgy bírád ki a süvöltő szeleket.

Nem soká élsz, könnyű ezt megjósolni-
Ím beálltak feloszlásod napjai,
Fogsz heverni, megvetett rongy, útfelen:
Nem baj! úgyis csak lenéztek szüntelen.

Fognak ottan jönni-menni emberek,
De nyugalmad senkim sem zavarja meg:
Azt a ruhát a koldus sem veszi fel,
mit egy magam-szőrű ember elvisel...

CILINDER

A kalapom cilinder,
Nem holmi csekélység:
Ha fölteszem: magasság,
Ha levezem: mélység.

CSILLAG-HULLÁSKOR

(Amikor A. J.-t kitüntették)

Azt beszélik, rendjelt kaptam -
Nem vetettem, nem arattam?
-
Fénye, ragyogása... (ha van,)
Az irodalomé;

Gyanúsítása. . . (a´ van.)
Egymagamé!
-
Járnak hozzám méltóságok,
Kötik rám a méltóságot:
„Megbocsásson méltóságtok,
Nem érzek rá méltóságot.”
-
Kis keresztem
Hogy szereztem?
Feleljétek ezt, ha kérdik:
Elkopott a lába térdig.
-
Ha én egy jót alhatnám -
Száz keresztért nem adnám.

BÚCSÚ A FÜRDŐTŐL

Isten veled Karlsbald szép tája!
Örökké az ember nem állja,
Rothad neki tüdeje-mája: -
Így végződik a földi pálya.
Alászolgája!

Arany János (1817-1882)

ESTI KORNÉL RÍMEI

Népiesen

Paraszti múzsa,
ki hajdanán oly üde voltál,
akár a rúzsa,
fested magad, s kopik ajkad
gyógytári rúzs-a.

SZERELMI VALLOMáS

(iktelenül)

Eléd esek,
mert lábaid oly édesek.

(ikesen)

Eléd esem
Ó édesem.

ORVOSI TANÁCS

Hogy nyugodtan alhass,
Üres legyen az alhas.

MIRE GONDOLT?

Az övére.
De kiére?
Az övére.

SZEGEDI TÁJSZÓLÁS

Őzike.
Őzik-e?
-
Az a kérdés,
hogy győzik-e?

VÁROSOK

A gesztenyefák s orgonák között
lobogsz szelíden, régi Bécs.
Csöndes, családi mécs.

Évezredekből fölcsapó aróma,
illat, mit a múltak varázsa ó ma:
Róma.

Mikor látom fakó eged?
A holdat a füzes megett?
Addig szívem be nem heged,
Szeged.

Kosztolányi Dezső (1885-1936)

HÍREK - ESEMÉNYEK

Adventi látogatás és karácsony Augsburgban

Advent első vasárnapján ünnepélyes koncelebrált szentmisével kezdődött Augsburgban, a magyar misszió keretében, a megváltó eljövetelére való várakozás ideje. Hivatalos látogatása alkalmából a szentmisét dr. Cserháti Ferenc főlelkész és Báthory Lajos helyi magyar plébános végezte a hívek sokaságának körében. Szentmise után a főlelkész részt vett az augsburgi magyar misszió közösségének adventi találkozóján a St. Moritz egyházközség dísztermében, ahol a nagy számban megjelent hívek érdeklődéssel hallgatták a főlelkész beszámolóját az idegen nyelvű missziók helyzetéről Németországban és Nyugat-Európá-

ban. A megbeszélés után Lajos atya megnyitotta az adventi bazárt, amelyen a fiatalok, a közösség által készített, adventi- és karácsonyi díszeket, süteményeket, hangulatos asztaldíszeket, feldíszített gyertyákat, ablakdíszeket ajánlottak fel a közösség javára. Az adventi várakozás idejét a karácsonyi szentmise és az ezt követő karácsonyi ünnepség zárta, amelyen a magyar zenekar tagjai és szólistái is felléptek. Az előadás csúcspontját Reményik Sándor verse „József, az ács, az Istennel beszél" és Pajor András vidám „Kis betlehemes játéka" képezte, amelyet az ifjúság adott elő. Az előadást a gyermekek éneke és karácsonyi énekek hangszeres előadása tette színessé.

Kibili Angéla

*

Árpád-házi Szent Erzsébet ünnep Kassán

A novemberi Szent Erzsébet ünnepségen a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége (MMLSZ) nagy küldöttséggel képviseltette magát. November 15-én 26 máltai Lovag és Dáma, családtagjaikkal együtt érkezett Kassára. Maga az ünnepség a Székesegyházban 16-án, szombaton szentmisével kezdődött, melyet a helybeli máltai káplánokkal mons. Frank Miklós pápai prelátus celebrált. A szentmise keretében az MMLSZ elnöke, Osváth György új máltai dámát, Tóth Attilánét felvette a Rend soraiba. Az új máltai Dáma férjével együtt, jelentős szerepet vállalt az ünnepi napok megrendezésében, többek közt a most épülő kassai „Magyar Ház" létesítésében. Mise után a résztvevők tisztelegtek a Dóm kriptájában nyugvó II. Rákóczi Ferenc sírjánál.

Délután 14.30-kor kezdődött az „Ünnepi Akadémia"; mintegy 200-an hallgatták meg Dávid Ibolyának, a Magyar Demokrata Fórum elnökének előadását. Ezt követően a Rákóczi Szövetség főtitkára, Ugron Gábor és Juhász Ferenc, az egri Magyar Katolikus Rádió igazgatója tartott tájékoztatót a kisebbségek és médiák aktuális problémáiról.

Másnap november 17-én, Szent Erzsébet ünnepén, a Dómban ugyancsak Frank Miklós prelátus mutatta be a szentmisét. Megjelent rajta a kassai egyházmegye főpásztora, Tkac püspök képviseletében a dóm kanonok-plébánosa is.

Máltai Hírek

*

Advent-koncert a Müncheni Magyar Főkonzulátuson

December 8-án szépszámú zeneértő közönség hallgatta végig a Főkonzulátus nagytermében rendezett koncertet. Műsoron J. S. Bach G-moll szonátája; Nicolo Paganini XXIV. Capriccio op. 1. és Jules Hugon Andante Bach első Prélude-jére c. művei szerepeltek. A zene-est külön érdekessége volt Günter Schwarze: Hommage Szentendrének, Kovács Margit kerámikusnő 100. születésnapjára készült alkotása. Ennek a „Weihnachten" című sokrészes zeneköltménynek ez volt az ősbemutatója. A zeneműveket két kiváló zeneművész: Deák Gábor (egyenes-, rézsút- és kisfuvola), valamint Robert A. Jobst (zongora) játéka tette emlékezetessé

Sz. J.

*

Adventi „Fagyöngy"

December 7-én, szombaton este a Müncheni Magyar Katolikus Misszió és a Református Gyülekezet közösen tartott lélekemelő, adventi műsort. A nagyszámú hallgatóságot özv. Lázár Csabáné református lelkész köszöntötte. Az egész estet betöltő „Fagyöngy" című műsor a temesvári „Csiky Gergely" Színház művészei: Fall Ilona és Kocsárdi Levente előadásában elragadta a hallgatóságot. Erdélyi költők és írók műveit hallottuk, többek közt Dsida-, Áprily Lajos-, Reményik Sándor-, Lászlóffy Aladár- és Kányádi Sándortól, akiknek műveit olvasni a sötét kommunizmusban tiltották. Mély benyomást keltett Tamási Áron „Szűzmáriás királyfi"-jának a székely betlehemes kántálást is megszólaltató kedvesen humoros-bájos előadása. Tamásitól való, jut eszembe, a szállóigévé lett mondás: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne". Sz. J.

*

+ Dr. Kováts Carlo

Hogy ki volt Carlo - mindnyájan csak így neveztük -, hol élt, milyen pályát futott be 85 esztendeje során; - ha szűkszavúan is, elmondja életének vázlatos története.

Siklóson született 1917. szeptember 10-én. Sokat mond a családi háttér, a gyökerek: apja ügyvéd, anyja tanárnő volt. A kecskeméti református gimnáziumban jeles érettségit tett, majd a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett 1942-ben jogi és államtudományi doktorátust „sub auspiciis" kormányzó-gyűrűs kitüntetéssel. Ennek köszönhetően olasz ösztöndíjjal két évre Rómába, illetve Padovába mehetett. Magyarországra visszatérve katonai szolgálatra hívták be. 1944. november 30-án vette feleségül Gabit (Gabriellát). Nem sokkal ezután, az akkori fenyegető politikai események kényszere folytán, elmenekült; szinte magától értetődően Olaszországba húzta szíve és nyelvtudása egyaránt. Menedékjogot kapott. Brescia püspöke vette pártfogásába, sikerült is elhelyezkednie a helyi újságnál, emellett angol nyelvleckékkel tartotta fenn családját, amely időközben két leánygyermekkel, Klárival és Arankával bővült. Jóllehet Kováts Carlo katolizált, mindig büszkén hangoztatta református eredetét.

1951-ben Innsbruckba kerülve az akkor szerveződő Szabad Európa Rádiónál kapott állást. A Rádió müncheni megalakulásakor Carlo is a bajor fővárosba került, s a kutató és kiértékelő osztály főnöke lett.

A magyar belpolitika terén szerzett alapos ismereteit, tudását és munkáját a Rádió amerikai vezetősége is igen nagyra becsülte. Ehhez járult kiváló nyelvtudása - öt nyelven beszélt, olvasott, írt anyanyelvi szinten. Az általa készített ún. „guidance"-ek, a magyar belpolitikát analizáló, értelmező jegyzetei útmutatásul szolgáltak a rádiószerkesztők számára. Ehhez persze sokat kellett olvasnia, tanulmányozni a felmerülő problémákat. Zárkózott, befelé forduló (introvertált) természete azonban nem akadályozta meg abban, hogy az emigrációban a magyar ügyekért latba vesse erejét; Kapisztrán Szent János születése 600 éves jubileumán Ő szervezte meg Münchenben az ünnepségeket.

Egész életéről elmondható: azért vállalta a menekülést, a létbizonytalanságot, hogy hűséges maradhasson önmagához és azokhoz az ideálokhoz, amelyekre életét építette, mindenek előtt keresztény hitéhez és magyarságához. Ha kellett, inkább nélkülözött, mintsem elveiből engedett volna.

Munkáját végezte fáradatlanul, sokszor éjszakába nyúlóan. Mégis mindig talált időt felesége és gyermekei számára. Nemrég ünnepelte házassága 58. évfordulóját. Egy ilyen hosszú együttlét nem a véletlen műve: nagy tapintat, tolerancia, önzetlenség és kölcsönös áldozatvállalás nélkül nem jöhet létre. Mindennek természetesen közös gyökere a szeretet s ez férfiaknál nem mindig, sőt csak ritkán nyilvánul meg kifelé érzelmes módon. Kováts Carlo tetteivel szerette azokat, akiket Isten rábízott. De ajándék volt mindannyiunk számára, akik ismertük és barátunknak mondhattuk. Isten veled, Carlo! -

Kováts Carlóért december 13-án a München-Bogenhausen-i Szent Rita plébánia-templomban volt a gyászmise, amelyet dr. Frank Miklós prelátus, a Szabad Európa Rádió utolsó egyházi szerkesztője és dr. Cserháti Ferenc püspöki delegátus, a németországi katolikus magyarok főlelkésze közösen celebráltak. A mise utáni fogadáson barátai és a Rádió „régi" munkatársai együtt maradva elevenítették föl Carlóval kapcsolatos emlékeiket.

F.M.-Sz.J.

*

+ Kiss István

1926-2002

Kiss István Maroshévizen, Erdélyben született, egy kilencgyermekes székely családban, 1926. március 15-én. Elemi iskoláit román fennhatóság alatt végezte. 1946-ban elhagyta az országot és Magyarországon, Ausztriában, Franciaországban, és Belgiumban élt, mint menekült. 1957-ben Innsbruckban a magyar gimnáziumban érettségit tett, aztán 5 éven át tanult filozófiát és teológiát az innsbrucki egyetemen. Az innsbrucki Canisianum-ban lakott. 1963-ban szentelte őt pappá Paul-Joseph Schmitt, metzi püspök, és inkardinálta a metzi egyházmegyébe.

A metzi püspök kinevezte káplánnak, először a metzi St-Eucaire, majd a Notre Dame de Lourdes plébániára. 1972-ben plébános lett Viller-ben, majd 1985-től Eincheville-ben is. Mindezek mellett észak-kelet Franciaország magyar lelkésze is volt Metz és Nancy, valamint a környező egyházmegyékben. A Magyar Katolikus Missziónak Viller volt a központja. Ezt a missziót 1945 után először Németh Ferenc világi pap, majd P. Gácsér Imre és P. Szalai Jeromos bencések látták el Párizsból, aztán Fenyvesi Márton világi pap Thann-ból, majd Köhler F. CM és Stojanovic E. világi pap. Kiss atya 1963-ban vette át a missziót, melyben kb. másfél-kétezer magyart gondozott, évente meglátogatván 4-7 egyházmegyét, 15-20 várost, némelyiket évente 3-4-szer is.

Kiss atya 40 éves lotaringiai működése alatt nagy odaadással szolgálta magyar híveit, amíg egészsége engedte. Számos menekültnek sietett segítségére az adminisztrációs ügyek intézésében, úgy is mint hivatalos magyar fordító.

1995-ben egy rövid látogatáson még egyszer viszontláthatta rég elvesztett szülőföldjét és családját. Most már csak hamvai fognak hazatérni Erdélybe, hogy az ősi földben nyugodjanak.

Utolsó éveiben gyengélkedése miatt Thionville-ben, a papi otthonban élt. 2002 december 11-én halt meg, és ott temették el.

A Thionville-ben tartott gyászmisén, december 16-án, paptársai, köztük Molnár Ottó párizsi és Dobai Sándor belgiumi magyar főlelkész, magyar és francia hívei szép szertartás keretében vettek búcsút Kiss atyától. A metzi vikárius generális koncelebrálta a gyászmisét magyar és francia papokkal.

M.A. - K.K.

Vidám történetek

SZÁJRÓL SZÁJRA

Pápai Páriz Ferenc tanulótársa

Ki sejtené, hogy Pápai Páriz Ferenc polihisztor (1649-1716), a híres orvos és nyelvtudós komoly életében egy gyönyörű szép szerelmes történet is lappang, olyan, amilyent a poéták is nehezen tudnak kitalálni.

A fiatal Pápai Páriz, vagy mint nevezni szokták: Párizpápai, miután itthon elvégezte a felsőbb iskolákat, Németországba ment teológiát, orvostudományt és matematikát tanulni. Öt esztendőt töltött a külföldi akadémiákon, elnyerte a doktori kalapot. Vándorlásai során mindenütt vele tartott egy szép, erkölcsös magaviseletű, kitűnően tanuló magyar ifjú. Párizpápai igen szerette ezt a derék, kedves földijét és mikor haza kellett térnie Erdélybe, nehéz szívvel nézett a közeledő válásnak elébe. De aki még jobban bánkódott, a hű deákpajtás volt. Bizony órákig elsírdogált a fiatal doktor mellett. Ezt a nagy szomorúságot még Párizpápai sem értette egészen. Aztán mikor már útnak indult volna, egy gyönyörű lány rohant feléje és zokogva borult a nyakába.

A fiatal tudós sok mindent tanult az akadémiákon, ebből mégsem értett egy kukkot sem.

- Hát nem ismersz rám? - kiáltott végül is a lány.

Akkor nyílott meg a doktor szeme és látta, hogy ez a szépséges hajadon az ő tanulótársa. Tudománykedvelésből férfiruhát viselt, úgy járta végig a külföldi akadémiákat - utóbb talán már nem egészen a „stúdiumok" kedvéért.

A két diákpajtás, mint férj és feleség utazott haza Erdélybe.

Aki rendszeresen olvassa a „Szájról szájra" történeteket, anekdotákat, bizonyára számit rá, hogy valami még következik. Így is van.

Pápai Páriz híres szótárának címképe egy babérkoszorús szép nőt ábrázol, ki asztalnál ülve nagy könyvbe ír és baljában sarkantyút tart.

A hagyomány szerint ez a rézmetszet azt a jelenetet örökíti meg, mikor az öreg és immár vak Pápai Páriz 1706 táján tollba mondta feleségének a halhatatlan szótárt. Az asszony írás közben a balkezében tartott sarkantyú megrázásával adott jelt, hogy leírta, amit ura egyhuzamban mondott. A sarkantyú pengése azt jelentette:

- Megvan! Tovább!

Így készült el örök éjszakában, de a szerelem fényénél s egy sarkantyú víg pengése közt az örökéletű magyar tudományos munka, az öreg „Dictionarium".

Ramsay Győző

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Időnként közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után.

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan´s House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon./fax: 0044/20/8992 2054**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Miséző helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Veres Árpád, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Tellefon: 0043-1-317 36 56**

Burgenland/Alsóörött: Pfarramt Unterwart, Ft. Horváth János, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10 órakor Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Schönau Gürtel 41, Ft. Paskó Csaba lelkész, Ugri Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T.: 0512/204 103**

Linz: Misézőhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, **Tel.: 0043/732/342-586**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüssel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue de´l Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/ **Telefon/fax: 0032/2/64 85 336**,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon,
Telefon: 0033/4/78 50 16 36

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Báthory Lajos. Telefon: (0821)22 92 838.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg, Straubing. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Telefon: (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Misson, Steeler Str. 110, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strasbourg, Mulhouse. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Schneidermühler Str. 12i, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, **Hildesheim**-i és **Osnabrück**-i Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamm 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

KÖLN-i Főegyházmegye és **AACHEN**: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: lukacs@web.de Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: 0221/232120 http://www.Ungarnzentrum.de

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21.
www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. **E-mail:** ukm_muenchen.de; http://www.erzbistum-muenchen.de/ungarische-mission

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegyék: Miséző helyek: Hagen, Menden, Arnsberg, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Neukirchen-Vluyn, Dortmund. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Érd.: Ft. **Szabó Árpád**, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **E-mail:** ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission. stuttgart

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax.: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Miséző helyek: Róma, Milano, Firenze, Bologna, Padova, Torino, Genova, Palermo, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Tel.: 0041/1/36 23 303**
Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Rainmattstr. 18, CH-3001 Bern, **Telefon: 0041/31/381 61 42/031/61-381 54 45**

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**
Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**
Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az **Orsolyiták** templomában, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/425 42 06**

Református istentisztelet Münchenben:
Reisinger Str. 11
minden hó 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor.

HIRDETÉSEK

Budapesten, az Andrássy úton, az Operánál felújított, csendes, másfélszobás lakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (D) 89/937-888.

Személy és árufuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-ház. Telefon: D-0049-07034-62580.

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kívánt helységekbe. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükre, Hévízvagy Budapestre. München, Telefon fax: (D) +89/69 99 85 17, 089/67 05 618 ill. 0172/84 25 288. (H) 0036-1-341 59 55.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

Budapesten a Rákóczi úton II. emeleti, lift van, 5 szobás 118 m², (2 fürdőszoba, 3 WC), lakás teljesen renoválva azonnal beköltözhetően eladó. Lakás és iroda célra is megfelel. Érdeklődni: 0049-89-3136621

SOPRONBAN az alsó Lőverekben, gyönyörű és csendes környezetben, háromszintes 240 m²-es családi ház felújítva eladó. Irányár: 175.000,00 Euró. Tetőtér beépíthető. Érdeklődni Tel.: 0036-96/41 37 14.

Hévízen nyugodt környezetben apartmanok, lakások egész évben kiadók. Ár: 21, 50 euró két személynek. Tel: 0036-83/34 10 63.

Hazatelepülő, leinformálható magyar hölgy, budapesti ingatlan gondnokságát vállalja. Tel: 0036-1/26 52 212.

Budapest, belvárosi sétáló utca teljes emeleti nagypolgári lakás (200 m²) bérbeadó v. eladó. Tel.: 0033-04/72 17 81 24.

Budapesten a VII. ker., Városligeti fasor közelében két szobás, fürdőszobás öröklakás olcsón eladó. Tel.: 0049-2371/27 590.

Eladó Zalakaros - Kis Balaton környékén építési telek 2150 m² csendes kültelek. Csatorna kifizetve, áram, víz-gáz és telefon olcsón lehetséges. Árhatár 5.900 Euró. Német tulajdonos; provízió nélkül. Fénykép és további információk: Tel. / Fax: 0036-93/34 00 27 v. D-072 31/68 734, Fax: D-072 31/65 03 94.

Kedves 50 éves hölgy, kitűnő szakácsnő, vállal háztartásvezetést és beteg ápolást. Tel.: 0162-89 15 299.

Magyarul beszélő asszony, idősebb házaspár, vagy beteg gyermekgondozást vállal ott lakással, München és környékén. Tel.: 0036-20/45 51 086.

Esztergom közelében téliesített víkendház parkosított telekkel erdei környezetben áron alul sürgősen eladó. Irányár: 30 ezer Euró. Tel.: 0036-70/298 49 07.

Szakképzett asztalos magyar családnál bármilyen munkát vállal. Cím: Andok Imre H-8229 Csopak, Kossuth u. 5. Tel.: 0036-87/44 65 63.

Magyarországon élő, (41/165/65) mély érzésű életvidám komoly gondolkozású vonzó hölgy, egy gyerekkel, keresi intelligens, jólelkű, megértő társát. Jelige: „harmónia".

Komáromban termálfürdőhöz közel összkomfortos 95-ben épült családi ház berendezéssel (130 m² lakás, 800 m² parkosított telek, fenyő, tuja), gyümölcsös, 30 m²-es melléképület 20 millió Ft-ért eladó! Tel.: D-089/43 72 22 13.

Hit, remény, szeretet jegyében megismerkednék (50/160) egy intelligens úrral. Házias magyar nő vagyok. Jelige: „Győr".

Németországban élő 48 éves csinos fiatalosnak mondott, intelligens, elvált hölgy vagyok. Ezúton keresem annak a kellemes szimpatikus úrnak az ismeretségét, aki kölcsönös szimpátia esetén megosztaná velem magányát. Jelige: „Remény".

MEGJELENT, Lányi Irén új könyve: *A vörös éden fiai*, regény, ára: 10 Euró. Megrendelhető a szerző címén, Dr. Irene Horváth-Lányi, Elektra Str. 9, 81925 München, Átutalás: Commerzbank München, Konto-Nr. 3636545, BLZ: 700 400 41. Kapható még, *Igézet* c. regénye, ára: 5 Euró.

57 éves (167/68) nem dohányzó, józan életű magányos férfi szeretne megismerkedni egy hozzáillő hölggyel. Jelige: „Víg Özvegy".

A magyarok legkedveltebb találkozóhelye a hagyományos

MÜNCHENI
MAGYAR BÁL

Az eddigi nagysikerű keretek között

szombaton,
2003. február 15-én, 20.00 órai kezdettel

a HOTEL BAYERISCHER HOF (Promenadeplatz 2-6, München 2) dísztermében tartjuk.

Jegy elővétel a Bayerischer Hof bálpénztáránál.

A bálrendezőség

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk" müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként, kb. 40 betű	3,60 **Euró**
„Jelige" - postaköltség	3,60
Üzleti-, nyereséges hirdetés soronként	5,50
nagybetűs (kétsoros) sor	11,00

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %,- hatszori hirdetésnél 20 % ,- ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Hazai- erdélyi és felvidéki honfitársainknak kedvezményes árat számítunk, soronként: 800,- Ft

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELELI!

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

HELIOS PANZIÓ BUDAPEST
Budai, zöldövezeti, csendes panzió, melytől a belváros 1 buszjárattal 15 perc alatt megközelíthető, zárt parkolóval, komfortos szobákkal várja vendégeit.
H-1121 Budapest, Lidérc u. 5/a.
Tel/fax: 36-1-246-46-58 ill.246-26-45
e-mail: roomheli@axelero.hu
www.heliospanzio.hu

Budapesten lakáseladást-lakásvételt, lakásbérbeadást, számlákat és ügyintézést vállalok. Horváth Gábor, Tel.: 0036-30/97 18 147, e-mail: gabor. horvath@realtyagent. com

Párizsban élő gyűjtő szeretne magyar festményeket és zsolnai porcelán tárgyakat vásárolni, készpénzfizetéssel. Kérem, hívjon a 0033-660/55 75 03-as számon, vagy a kalmaklary@noos.fr E-mail címen.

Tétény, Magyar Specialitás Münchenben, O. Bayer-M. Gonda. Hazai borok pálinkák nagy választékban. Disznótoros, házikolbász, füstölt szalonna, disznósajt, tepertő, gesztenyepüré. Vecsési savanyúságok, házi tészták bő választékban. Kérésre csomagot is küldünk. Parti Service 15 személytől. Kreitmayrstr. 26., 80335-München. Tel.: D-089/12 96 393. v. D-0172-82 66 492.

Férfi (47/185/110) megismerkedne hajadonnal, vagy özveggyel házasság céljából. Jelige: „GYERMEKET AKAROK"

Köszönjük,
ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de
*
Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.
*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US$ 50,—
*

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,-Euró
Tengerentúlra US$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK".
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
*
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.